

Waterakkoord Twenthekanalen / Overijsselsche Vecht

[ontwerp december 2011]

Waterakkoord betreffende de aanvoer van water uit de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik en de Overijsselsche Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe en de afvoer van water naar de Twenthekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	pagina
DE ONDERGETEKENDEN	4
INLEIDING EN CONSIDERANS	5
Wettelijke grondslag	5
Overweging	5
Nota's en plannen	6
ALGEMENE BEPALINGEN; regelingen en maatregelen onder ALLE OMSTANDIGHEDEN	8
Artikel 1. Definities	8
Artikel 2. Doel van het waterakkoord	10
Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Droogte en/of Watertekort	10
Artikel 4. Coördinatiecommissie	11
Artikel 5. Wateriaanvoer	12
Artikel 6. Inlaten van water	12
Artikel 7. Doorvoer van water	13
Artikel 8. Waterafvoer en afwatering	13
Artikel 9. Waterkwaliteit	14
Artikel 10. Ecologische kwaliteit	14
Artikel 11. Meten, registreren en regelen	14
Artikel 12. Informatievoorziening / informatiesysteem	15
Artikel 13. Investeringskosten	16
Artikel 14. Exploitatiekosten	16
Artikel 15. Geschillen	17
Artikel 16. Vrijwaring	17
BIJZONDER BEPALINGEN; regelingen en maatregelen in BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN	18
Artikel 17. Calamiteit of watertekort	18
Artikel 18. Taken coördinatiecommissie tijdens buitengewone Omstandigheden	18
Artikel 19. Wateriaanvoer en waterverdeling	19
OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN	20
Artikel 20. Evaluatie van waterakkoord	20
Artikel 21. Wijziging van waterakkoord	20
Artikel 22. Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water	20
ONDERTEKENING	21
TOELICHTING	22
ALGEMEEN	22
PER ARTIKEL	31

	pagina
REFERENTIES	43

BIJLAGEN	44
Bijlage 1. Afvoeren naar de Twenthekanalen	45
Bijlage 2. Aanvoeren	47
Bijlage 3. Verdringingsreeks en verdeling wateraanvoer	50
Bijlage 4. Informatiesysteem uitwisselingspunten	54
Bijlage 5. Streefpeilen in aanvoersysteem	55
Bijlage 6. Meetplan afvoeren	56
Bijlage 7. Meetplan waterkwaliteit	57
Bijlage 8. Exploitatiekosten	61
Bijlage 9. Procedure gezamenlijke investering	63
Bijlage 10. Instrumentarium voor de Waterhuishouding van Peilgereguleerde Watersystemen (IWP)	67
Bijlage 11. Procedure voor totstandkoming en wijziging van het waterakkoord	68

KAARTEN

Kaart 1.	Regionale waterbeheerders in relatie tot het aanvoersysteem
Kaart 2.	Watervoorzieningsgebieden
Kaart 3.	Waterafvoergebieden
Kaart 4.	Aan- en afvoeren Twenthekanaal tussen Zutphen en Goor
Kaart 5.	Aan- en afvoeren Twenthekanaal tussen Goor en Enschede en Zijkanaal
Kaart 6.	Aanvoeren Kanaal Almelo – de Haandrik en Overijsselsche Vecht tussen Ommen en Duitse grens
Kaart 7.	Aanvoeren Overijsselsche Vecht tussen Ommen en uitmonding in Zwarte Water

DE ONDERGETEKENDEN,

De Rijkswaterstaat

1. de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de hoofdingenieur-directeur van het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat in de dienst Oost-Nederland te Arnhem, hierna genoemd “de Rijkswaterstaat”;

De provincies

2. het lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, belast met de portefeuille Ruimte, Water en Jeugdzorg, handelend namens de provincie Overijssel ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel van *** kenmerk en datum ***, hierna genoemd “provincie Overijssel”;
3. het lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, belast met de portefeuille Water, handelend namens de provincie Drenthe ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe van *** kenmerk en datum ***, hierna genoemd “provincie Drenthe”;

De Waterschappen

4. de voorzitter van het waterschap Rijn en IJssel, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet het Waterschap vertegenwoordigend, hierna genoemd “Waterschap Rijn en IJssel”;
5. de voorzitter van het waterschap Regge en Dinkel, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet het Waterschap vertegenwoordigend, hierna genoemd “Waterschap Regge en Dinkel”;
6. de voorzitter van het waterschap Groot-Salland, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet het Waterschap vertegenwoordigend, hierna genoemd “Waterschap Groot-Salland”;
7. de voorzitter van het waterschap Velt en Vecht, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet het Waterschap vertegenwoordigend, hierna genoemd “Waterschap Velt en Vecht”;
8. de voorzitter van het waterschap Reest en Wieden, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet het Waterschap vertegenwoordigend, hierna genoemd “Waterschap Reest en Wieden”;

INLEIDING EN CONSIDERANS

de volgende wettelijke grondslag in acht nemende:

- 1.a. Artikel 3.7 van de Waterwet (Wtw), Staatsblad 2009, 549
[doel, uitgangspunten, partijen, inhoud]
- b. Artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) [terinzagelegging]

het volgende in overweging nemende:

2. eerdere versie van het waterakkoord

Dit waterakkoord betreft een volledige herziening van het op 11 november 1999 gesloten gelijknamige waterakkoord met grotendeels dezelfde strekking en dezelfde partijen (of hun rechtsopvolgers). Bij het sluiten van het herziene waterakkoord vervalt de rechtsgeldigheid van de voorgaande versie van het waterakkoord.

3. landelijke en regionale beleidsontwikkeling

Sinds het sluiten van de voorgaande versie van waterakkoord hebben een aantal landelijke beleidsontwikkelingen plaatsgevonden die mede van belang zijn voor dit waterakkoord.

Het landelijk beleid is vertaald naar beleidsplannen van de provincies en de waterschappen. In deze plannen staan de doelen, maatregelen en acties met betrekking tot de bovengenoemde beleidsterreinen. Binnen deze afgestemde doelen en kaders vindt het waterbeheer in deze regio plaats.

4. betrokken gebieden

Dit waterakkoord heeft betrekking op:

- 4.a. de gebieden in Gelderland, Overijssel en Drenthe die van water kunnen worden voorzien vanuit de Twenthekanalen (zoals aangegeven in kaartbijlage 2 behorende bij dit waterakkoord);
- 4.b. het stroomgebied dat afwatert naar de Twenthekanalen (zoals aangegeven in kaartbijlage 3 behorende bij dit waterakkoord)

5. aanvoer en afvoer van water

- 5.a. Er zijn omstandigheden waarbij in delen van de provincies Gelderland, Overijssel en Drenthe een tekort aan water ontstaat.
Dit tekort kan geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd door de aanvoer van water vanuit de IJssel en dit vervolgens door te voeren via de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht.
De natuurlijke afvoer van de Overijsselsche Vecht en de afvoer van het effluent van de rioolwaterzuiveringen in het gehele stroomgebied kunnen eveneens voor een gedeelte worden gebruikt voor de aanvoer van water naar delen van de provincies Overijssel en Drenthe.
- 5.b. Het is de wens van partijen om met dit waterakkoord vast te leggen op welke

- hoeveelheden water ieder recht heeft onder normale omstandigheden.
- 5.c. Er zijn omstandigheden waarbij in delen van de provincies Gelderland en Overijssel een overschot aan water ontstaat. Dit overschot kan worden afgevoerd via de Twenthekanalen naar de IJssel.
 - 5.d. Teneinde de ad 5.a. en 5.c. genoemde aan- en afvoer mogelijk te maken, alsmede gelet op de overige functies van de Twenthekanalen en het Kanaal Almelo - De Haandrik, wordt een peilbeheer gevoerd. De streefpeilen zijn beschreven in bijlage 5, behorende bij dit waterakkoord.
 - 5.e. Bij onvoldoende aanvoer van water door de IJssel of aanvoer van water van onvoldoende kwaliteit kunnen de Rijkswaterstaat en de doorvoerende beheerders niet of niet geheel voldoen aan hun taak voor wat betreft de watervoorziening. Dit geldt ook voor de situatie waarbij de actuele vraag naar water groter is dan de aanvoercapaciteit.
 - 5.f. In een situatie zoals bedoeld in 5.e. dient door de betrokken beheerders een afweging van belangen te worden gemaakt teneinde een verantwoorde verdeling van het nog beschikbare water te realiseren. Hierbij wordt uitgegaan van de prioriteitsstelling zoals aangegeven in bijlage 3, behorende bij dit waterakkoord.
 - 5.g. In dit waterakkoord worden geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de omstandigheden waarbij in delen van de provincies Overijssel en Drenthe een overschot aan water ontstaat dat kan worden afgevoerd via het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht. Voor deze situatie geldt het afzonderlijke waterakkoord Meppelerdiep/Overijsselsche Vecht.
 - 5.h. In het voorliggende waterakkoord worden alleen verplichtingen opgenomen, voorzover partijen het in de hand hebben deze na te komen. De gevolgen van gebeurtenissen in het Duitse gedeelte van een stroomgebied heeft de benedenstroomse Nederlandse waterbeheerder bijvoorbeeld niet of slechts gedeeltelijk in de hand.

6. formalisering bestaande praktijk

Partijen nemen met dit akkoord de verplichting op zich om, zoveel als mogelijk is, de bestaande praktijk, al dan niet beschreven, te formaliseren.

7. meten, registreren en regelen

- 7. a. In dit waterakkoord zijn tevens regelingen getroffen voor de registratie, melding en meting van de aan- en afvoer van water tussen de beheerders alsmede voor de kwaliteit van dit water.
- b. De metingen worden verricht ten behoeve van het opstellen van jaaroverzichten, het doorberekenen van de kosten van wateraanvoer, het opstellen van water- en stoffenbalansen en ten behoeve van onderzoek.

rekening houdend met de volgende nota's en plannen:

- 9.a. Nationaal Bestuursakkoord Water, 2003 (NBW Actueel, 2008);
- 9.b. Nationaal Waterplan 2009-2015, Ministerie van Verkeer en waterstaat, 2009;
- 9.c. Beheer- Ontwikkelplan Rijkswateren 2009-2015, Rijkswaterstaat, 2009;
- 9.d. Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, jrg 1974 nr 62. Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Nedersachsen inzake de Vecht en enige zijtakken;
- 9.e. De Omgevingsvisie Overijssel van de provincie Overijssel, juli 2009;

- 9.f. De Omgevingsverordening Overijssel, juli 2009;
- 9.g. Omgevingsvisie Drenthe, vastgesteld bij besluit van Provinciale Staten dd 2 juni 2010;
- 9.h. Provinciale Omgevingsverordening, vastgesteld door Provinciale Staten dd 16 december 2009, in werking getreden op 22 december 2009;
- 9.i. Het Waterplan Gelderland 2010-2015, Provincie Gelderland, 2009;
- 9.j. Het Waterbeheerplan waterschap Rijn en IJssel 2010-2015;
- 9.k. Het Waterbeheerplan waterschap Regge en Dinkel 2010-2015;
- 9.l. Het Waterbeheerplan waterschap Groot Salland, 2010-2015;
- 9.m. Het Waterbeheerplan waterschap Velt en Vecht 2010-2015;
Het Waterbeheerplan waterschap Reest en Wieden 2010-2015;
- 9.n. Het Waterakkoord Drenthe, vastgesteld op 11 maart 1994;
- 9.o. Het waterakkoord Meppelerdiep/Overijsselsche Vecht, Ontwerp 2004;
- 9.p. Het waterakkoord Rijn en IJssel, 2008;
- 9.q. Europese Kaderrichtlijn Water [”Richtlijn van de Raad” tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid] (ingediend door de commissie van de Europese gemeenschappen, Brussel 26-02-97);
- 9.r. Waterakkoorden in het licht van Integraal Waterbeleid, auditrapport Inspectie van Verkeer en Waterstaat, 2007.

komen het volgende overeen:

**ALGEMENE BEPALINGEN; regelingen en maatregelen
onder ALLE OMSTANDIGHEDEN**

Artikel 1. Definities:

Voor de toepassing van het bij dit waterakkoord bepaalde, wordt uitgegaan van de volgende definities:

1. Aanvoeren: het door middel van een kunstwerk of langs natuurlijke weg naar een oppervlaktewaterlichaam halen of laten stromen van water uit een ander oppervlaktewaterlichaam. Deze waterbeweging is gericht op het geheel of gedeeltelijk opheffen van een watertekort en/of ten behoeve van doorspoeling.
2. Aanvoerpunt: locatie waar de aanvoer vanuit het aanvoersysteem naar een (deel)gebied, al dan niet via een kunstwerk, plaatsvindt.
3. Aanvoersysteem: de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik, de Overijsselse Vecht en het Coevorden - Vechtkanaal.
4. Afvoeren: het door middel van een kunstwerk of langs natuurlijke weg brengen of laten stromen van water uit een oppervlaktewaterlichaam naar een ander oppervlaktewaterlichaam. Deze waterbeweging is gericht op het geheel of gedeeltelijk opheffen van een wateroverschot.
5. Afvoerpunt: locatie waar de afwatering van een (deel)stroomgebied, al dan niet door middel van een kunstwerk, naar het afvoersysteem plaatsvindt.
6. Afvoersysteem: de Twenthekanalen.
7. Afwatering: de afvoer van water vanuit oppervlaktewaterlichamen in beheer bij de waterschappen Rijn en IJssel en Regge en Dinkel naar het Twenthekanaal.
8. Bergingsgebied: een krachtens de Wet ruimtelijke ordening voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en ook als bergingsgebied op de legger is opgenomen;
9. Buitengewone omstandigheden : situatie met een watertekort (zoals bedoeld in lid 30), een overvloed aan oppervlaktewater (wateroverlast) of het optreden van een calamiteit (zoals bedoeld in lid 10), dan wel de dreiging daarvan.
10. Calamiteit: een ongewenste en onverwachte gebeurtenis dan wel dreiging daarvan die een zodanige verstoring van de toestand van een oppervlaktewaterlichaam kan veroorzaken dat dit schadelijk kan zijn voor de functies van het oppervlaktewaterlichaam, zijn omgeving of daarmee in verbinding staande oppervlaktewaterlichamen en waarbij door de waterbeheerder(s) gecoördineerde maatregelen genomen moeten worden ter voorkoming of beperking van schade.
11. Calamiteitenplan: Interne leidraad van een waterbeheerder waarin deze heeft vastgelegd hoe hij zal optreden bij gebeurtenissen die (kunnen) uitgroeien tot een calamiteit binnen zijn beheersgebied.
[Ten behoeve van de bestrijding van calamiteiten beschikt de waterbeheerder tevens (voor zover relevant) over een hoogwaterbestrijdingsplan, een laagwaterbestrijdingsplan, een emissiebestrijdingsplan en/of een zuiveringsbestrijdingsplan. Voor de communicatie tijdens calamiteiten bestaat er daarnaast een communicatieplan.]
12. Doorvoeren: het door middel van een kunstwerk of langs natuurlijke weg halen of laten stromen van water naar een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij een andere beheerder via

- een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij een derde beheerder.
13. Doorvoerende beheerder: een waterbeheerder die krachtens dit waterakkoord verplicht is tot het doorvoeren van water. De doorvoerende beheerders zijn in concreto: de provincies Overijssel en Drenthe en de waterschappen Regge en Dinkel, Velt en Vecht en Groot Salland.
 14. Coördinatiecommissie: de commissie zoals bedoeld in artikel 4 van dit waterakkoord.
 15. Inlaatperiode: periode binnen het groeiseizoen, waarin een inlatende beheerder water inlaat. De inlaatperiode begint op het moment dat voor de eerste keer binnen een groeiseizoen water wordt ingelaten en eindigt op het moment dat de inlatende beheerder verwacht dat hij voor de laatste keer binnen een groeiseizoen het inlaten staakt. Binnen een inlaatperiode kunnen, afhankelijk van de meteorologische situatie en de waterbehoefte, kortere perioden voorkomen waarin het inlaten tijdelijk wordt gestaakt.
 16. Inlaten: aanvoeren naar oppervlaktewaterlichaam in beheer bij waterontvangende beheerder.
Dit begrip heeft specifiek betrekking op de activiteit ter plaatse van een inlaatkunstwerk.
 17. Inlatende beheerder: een waterbeheerder die krachtens dit waterakkoord gerechtigd is tot het inlaten van water. De inlatende beheerders zijn in concreto: de waterschappen Rijn en IJssel, Regge en Dinkel, Groot-Salland, Velt en Vecht en Reest en Wieden en de provincie Drenthe.
 18. Inspanningsverplichting: in het kader van dit waterakkoord wordt hieronder verstaan de verplichting van één of meer partijen om zich in te spannen om met alle beschikbare middelen een beoogd resultaat te realiseren. Deze verplichting staat in contrast met een resultaatsverplichting, die verplicht een resultaat te bereiken waarop men afgerekend kan worden.
 19. (Integraal) Waterbeheer: de overheidszorg die is gericht op de volgende doelstellingen:
 - a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
 - b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
 - c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.[Waterwet, art. 1.1. lid 1 juncto art. 2.1. lid 1]
 20. Kunstwerken: de gemalen, aflatvoorzieningen, sluizen, stuwen, inlaten, duikers, hevels, overstorten e.d. ten behoeve van de aan- en afvoer van water.
 21. LCW: Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling. In een periode van watertekort adviseert de LCW de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat over de waterverdeling in Nederland. De LCW coördineert de landelijke waterverdeling en werkt daartoe nauw samen met de betrokken partijen: waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat.
 22. Lozen: het door middel van een kunstwerk brengen van water in een oppervlaktewaterlichaam, zonder dat het water uit een ander oppervlaktewaterlichaam wordt gehaald. In de meeste gevallen is de lozer een bedrijf.
 23. Onttrekken: het door middel van een kunstwerk halen van water uit een oppervlaktewaterlichaam, zonder dat het water daarbij in een ander oppervlaktewaterlichaam wordt gebracht. In de meeste gevallen is de onttrekker een bedrijf.
 24. oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere overgebieden, alsmede flora en fauna;

25. Overschrijdingsfrequentie: gemiddeld aantal keren dat in een bepaalde tijd een verschijnsel een zekere waarde bereikt of overschrijdt (hydraulische randvoorwaarden 2011, Min VenW, 2002)
26. Partijen: De deelnemers aan dit waterakkoord, zoals met name vermeld onder “DE ONDERGETEKENDEN”;
27. Ramp: Een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken (artikel 1. Wet Veiligheidsregio’s);
28. Verdringingsreeks: Voorkeursvolgorde voor de verdeling van het beschikbare zoetwater bij een (dreigend) watertekort (volgens artikel 2.1 van de Waterwet);
29. (Water)beheerder: het bevoegde bestuursorgaan van het overheidslichaam dat belast is met (water)beheer [Waterwet, artikel 1.1]
30. Watertekort: De situatie waarbij de totale waterbehoefte ten behoeve van de veiligheid en het voorkomen van omkeerbare schade, nutsvoorzieningen, kleinschalig hoogwaardig gebruik en overige belangen groter is dan respectievelijk de maximale aanvoercapaciteit van het gemaal te Eefde of het maximale debiet dat vanuit de IJssel kan of mag worden aangevoerd. Het laatstbedoelde debiet wordt bepaald op basis van een belangenafweging door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) ten aanzien van de minimaal gewenste IJsselafvoer;
31. Watervoorziening: de aanvoer van water uit de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht;
32. WB21-trits vasthouden-bergen-afvoeren: de door de Commissie Waterbeheer 21^e Eeuw geïntroduceerde drietrapsstrategie, inhoudende:
 - a. overtollig water **vasthouden** in de bodem en het oppervlaktewaterlichaam;
 - b. het water tijdelijk **bergen** in bergingsgebieden (cf. lid 8) langs de watergangen ;
 - c. (als a en b te weinig soulaas bieden) het water **afvoeren** naar de afvoersystemen.

Artikel 2. Doel van het waterakkoord

Het doel van het waterakkoord is het maken van afspraken tussen alle betrokken waterbeheerders over de aanvoer van water uit de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik en de Overijsselsche Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe en de afvoer van water naar de Twenthekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.

Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Droogte en/of Watertekort

1. Dit waterakkoord bestaat uit twee delen, het Waterakkoord zelf en een Draaiboek Droogte en/of Watertekort.
2. Het Waterakkoord bevat de juridische tekst en beschrijft het gebied, de aan- en afvoerproblematiek en afspraken daarover in zowel gewone als buitengewone omstandigheden.
3. Het Draaiboek Droogte en/of Watertekort geeft aan hoe partijen omgaan met droogtesituaties en calamiteiten met een (beheers)gebiedsoverstijgend karakter, waarbij

meerdere waterbeheerders zijn betrokken. Het draaiboek is zelfstandig bruikbaar en gericht op (snelle) besluitvorming en acties.

4. De totstandkoming van zowel het Waterakkoord als het Draaiboek geschiedt volgens de in bijlage 11 beschreven procedure.
5. De wijziging van het Waterakkoord is beschreven in artikel 21.
6. Het Draaiboek wordt in principe ieder najaar geëvalueerd en, indien nodig, geactualiseerd. De evaluatie en actualisatie wordt uitgevoerd door de coördinatiecommissie. Indien de actualisatie van het Draaiboek leidt tot structurele wijzigingen, waarbij de belangen van derden in het geding kunnen zijn, dan wordt artikel 21 van dit waterakkoord alsnog toegepast.
7. Bij de actualisatie van het Draaiboek zal rekening worden gehouden met de meest actuele versie van de respectievelijke calamiteitenplannen van de waterbeheerders. Omgekeerd kan de actualisatie van het Draaiboek leiden tot de conclusie dat een of meerdere calamiteitenplannen aanpassing behoeven. Er is hierbij sprake van een voortschrijdend inzicht.

Artikel 4. Coördinatiecommissie

1. Bij het sluiten van dit waterakkoord wordt een coördinatiecommissie ingesteld.
2. Elke partij van het waterakkoord heeft zitting in de coördinatiecommissie met één vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger wordt voor onbepaalde tijd aangewezen door het bestuur van de desbetreffende partij.
3. Het voorzitterschap wordt uitgeoefend door de vertegenwoordiger van de Rijkswaterstaat, die tevens lid is van de coördinatiecommissie. De Rijkswaterstaat voorziet tevens in het secretariaat van de commissie.
4. In normale omstandigheden komt de coördinatiecommissie in de navolgende gevallen bijeen:
 - 1 keer per jaar in het voorjaar (april) ten behoeve van onderlinge afstemming ter voorbereiding van een mogelijke droge periode in de zomer;
 - 1 keer per jaar in het najaar ten behoeve van het uitvoeren van de in artikel 3, lid 6 bedoelde evaluatie en het vaststellen van het in artikel 12 bedoelde jaarverslag;
 - op gemotiveerd verzoek van ten minste twee leden.
5. Tijdens een zitting van de coördinatiecommissie dienen ten minste 5 leden, waaronder de voorzitter, aanwezig te zijn.
6. Beslissingen van de coördinatiecommissie dienen met meerderheid van stemmen te worden genomen. Bij het staken van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. De secretaris heeft geen stem.
7. In normale omstandigheden heeft (het secretariaat van) de coördinatiecommissie de volgende taken:
 - de coördinatie van onderlinge informatievoorziening;
 - het functioneren als een gemeenschappelijk aanspreekpunt voor alle partijen;
 - het onderhouden van contact met de LCW, met name tijdens droogteperioden;
 - het onderhouden van contacten met aangrenzende regionale droogtecommissies;
 - het maken van een verslag van de vergaderingen van de coördinatiecommissie;
 - Het organiseren van bijeenkomsten van de coördinatiecommissie.
8. De taken van de coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden zijn beschreven in artikel 18.

9. Een geschil als bedoeld in artikel 15 schort de uitvoering en de overige medewerking aan de beslissing van de coördinatiecommissie niet op.

Artikel 5. WATERAANVOER

1. De Rijkswaterstaat neemt de inspanningsverplichting op zich om in omstandigheden waarin in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe een tekort aan zoet water ontstaat, water op te pompen vanuit de IJssel in de Twenthekanalen. Deze inspanningsverplichting is begrensd tot een maximumcapaciteit van de gemalen, zoals aangegeven in bijlage 4 van dit waterakkoord.
2. De provincie Overijssel neemt de inspanningsverplichting op zich om een gedeelte van het in lid 1 genoemde water middels de spuivoorziening in de sluis te Almelo door te voeren naar het Kanaal Almelo - De Haandrik en vervolgens naar de Overijsselsche Vecht en het Coevorden - Vechtkanaal. Deze inspanningsverplichting is begrensd tot de doorlaatcapaciteit van de sluis te Almelo, zijnde maximaal 8 m³/s.
3. De hoeveelheden water, zoals genoemd in de leden 1 en 2 dienen voldoende te zijn om, in combinatie met de natuurlijke afvoer van de Overijsselsche Vecht en het effluent van de rioolwaterzuiveringen in het gehele stroomgebied te voorzien in de waterbehoefte van de inlatende beheerders.
4. In normale omstandigheden hebben de inlatende beheerders recht op de hoeveelheden water zoals aangegeven in bijlage 3 van dit waterakkoord. Deze hoeveelheden betreffen de piekaanvoerbehoeften, inclusief een eventuele uitbreiding hiervan binnen een periode van 5 jaar na sluiting van het waterakkoord. De inlatende beheerders kunnen naar believen ook een lager debiet dan het maximale debiet afnemen.
5. De Rijkswaterstaat brengt voor de levering van water tarieven in rekening in overeenstemming met het gestelde in artikel 14 en bijlage 8, behorende bij het beleidsdeel van het waterakkoord.
6. De tarieven die door de Rijkswaterstaat aan de provincie Overijssel in rekening worden gebracht voor het doorvoeren van water via de sluis te Almelo, worden door de provincie Overijssel in rekening gebracht bij de inlatende beheerders op het traject sluis Almelo - sluis Stieltjeskanaal en richting Lutterhoofdwijk., Langewijk en Ommerkanaal.

Artikel 6. INLATEN VAN WATER

1. De waterbeheerder die water inlaat vanuit het Twenthekanaal meldt aan het begin van een inlaatperiode aan de Rijkswaterstaat dat hij met het inlaten van water wenst te beginnen onder opgave van de betreffende inlaat c.q. inlaten, het inlaatdebiet c.q. de inlaatdebieten en de datum en tijdstip van aanvang.
2. De waterbeheerder die water inlaat vanuit het Kanaal Almelo - De Haandrik, het Coevorden - Vechtkanaal of de Overijsselsche Vecht meldt aan de provincie Overijssel, op eenzelfde wijze als aangegeven in lid 1, dat hij met het inlaten van water begint.
3. De provincie Overijssel geeft de informatie zoals bedoeld in lid 2 door aan de Rijkswaterstaat.
4. Indien de inlatende beheerder meer wenst in te laten dan op grond van het waterakkoord is toegedeeld, zoals vastgelegd in bijlage 2 van dit waterakkoord, dan wordt dit nadrukkelijk in de melding als in lid 1 c.q. 2 bedoeld of in een tussentijdse melding aangegeven.

5. De coördinatiecommissie kan besluiten dat niet begonnen mag worden met inlaten. Op eerste aanzegging van de coördinatiecommissie dient het inlaten van water te worden beëindigd of verminderd.

Artikel 7. Doorvoer van water

1. In die gevallen waarin één of meer waterbeheerders water willen aanvoeren of inlaten waarvoor doorvoer via kunstwerken en/of waterlopen van een andere waterbeheerder noodzakelijk is, is de doorvoerende beheerder verplicht het bij dit akkoord vastgestelde debiet door te voeren.
2. De bepalingen in artikel 6 ten aanzien van het inlaten van water gelden onverkort voor het totale inlaatdebiet, dat wil zeggen inclusief het gedeelte daarvan dat wordt doorgevoerd.

Artikel 8. Waterafvoer en Afwatering

1. De Rijkswaterstaat draagt zorg voor de waterafvoer via de Twenthekanalen naar de IJssel ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.
De afvoer van water naar de Twenthekanalen via de diverse kunstwerken is in overeenstemming met de uitgangssituatie ten tijde van de ondertekening van het waterakkoord, zoals beschreven in bijlage 1, behorende bij dit waterakkoord. De af te voeren debieten betreffen de maatgevende uurgemiddelde debieten behorende bij een kans op overschrijding van 1/100 per jaar.
2. De partijen die zijn betrokken bij de afwatering gaan uit van een “standstill principe” ten aanzien van het huidige afvoerniveau, dat wil zeggen dat ook op langere termijn, waarbij de gevolgen van de verwachte klimaatsverandering zich vertalen in een gewijzigd neerslagregime, de (piek)afvoeren naar het Twenthekanaal vanuit de respectievelijke stroomgebieden niet structureel zullen toenemen. Dit impliceert onder meer dat het afvoerdebiet van één of meer afvoerkunstwerken niet structureel zal worden vergroot door middel van het structureel vergroten van de respectievelijke stroomgebieden, het structureel wijzigen van de afvoerverdeling op de in de stroomgebieden aanwezige verdeelwerken of het wijzigen van de inrichting van de stroomgebieden en/of de waterlopen in de stroomgebieden.
3. De effecten van inrichtingsmaatregelen teneinde het beoogde “standstill principe” te verwezenlijken worden op basis van meetgegevens in beeld gebracht.
4. Eens in de 2 jaar wordt de handhaving van het “stand still” principe aan de hand van de uitgevoerde werkzaamheden en de meetgegevens besproken.
5. Indien er sprake is van een in lid 2 beschreven structurele toename van een afvoerdebiet kan de Rijkswaterstaat de kosten voor het afvoeren van dit additionele debiet en/of schade als gevolg van het structureel te hoge debiet in rekening brengen bij de beheerder van genoemde afvoerwerken.
6. Het in lid 5 genoemde geldt niet voor situaties waarbij de in lid 2 beschreven wijzigingen betrekking hebben op Duitse gedeelten van de respectievelijke stroomgebieden.
7. Partijen stimuleren bovenstroomse maatregelen in Duitsland gericht op het vasthouden van water in de reguliere overleggen met relevante Duitse partners en doen hiervan jaarlijks mondeling verslag.

Artikel 9. Waterkwaliteit

1. De beheerders van het aanvoersysteem voeren waterkwaliteitsmetingen uit in de in bijlage 7 van dit waterakkoord aangegeven meetpunten.
2. De afvoerende waterschappen Rijn en IJssel en Regge en Dinkel voeren waterkwaliteitsmetingen uit in de in bijlage 7 van dit waterakkoord aangegeven meetpunten.
3. De waterkwaliteitsmetingen als bedoeld in de leden 1 en 2 worden met een bepaalde cyclus en frequentie uitgevoerd zoals vermeld in bijlage 7 van dit waterakkoord.
4. De waterkwaliteitsmetingen als bedoeld in de leden 1 en 2 betreffen een parameterpakket als aangegeven in bijlage 7 van dit waterakkoord.
5. De monitoringsresultaten en de analyse van waterkwaliteit worden onderling uitgewisseld en afgestemd, voor zover dit nodig is met het oog op het bereiken van de doelstellingen op basis van de KRW.
6. De afvoerende waterschappen Rijn en IJssel en Regge en Dinkel spannen zich naar vermogen in om structurele vervuiling van het naar het Twenthekanaal af te voeren water te voorkomen dan wel te verminderen.
7. De waterschappen Velt en Vecht, Regge en Dinkel en Groot Salland, de provincie Overijssel en Vitens stellen een waterovereenkomst op waarin afspraken worden gemaakt over de bescherming van de waterkwaliteit van de Overijsselsche Vecht, met name ten aanzien van de functie drinkwatervoorziening.

Artikel 10. Ecologische kwaliteit

1. De waterschappen Velt en Vecht en Groot Salland nemen als beheerder(s) van de Overijsselsche Vecht de inspanningsverplichting op zich om te allen tijde een minimale afvoer van 1,5 m³/s te realiseren over het gehele traject tussen de stuw te De Haandrik (gemeten door de vispassage) en de stuw te Vechterweerd.
Deze verplichting vervalt bij een situatie waarbij de afvoer van de Overijsselsche Vecht ter plaatse van de Duits-Nederlandse grens (gemeten ter plaatse van het Duitse meetpunt Emlichheim) minder dan 1,5 m³/s bedraagt. In de laatstgenoemde situatie zal de dan nog beschikbare afvoer in zijn geheel worden doorgevoerd.

Artikel 11. Meten, registreren en regelen

1. De Rijkswaterstaat beschikt over een digitaal Instrumentarium voor de Waterhuishouding van de Twenthekanalen. Voor een goede werking van dit systeem is het noodzakelijk dat op diverse meetpunten voor de aan- of afvoer van water on-line debietinformatie aan dit systeem aangeboden wordt. De waterschappen Regge en Dinkel en Rijn en IJssel en de provincie Overijssel zullen zich inspannen de betreffende meetlocaties hiervoor in te richten en/of aan te passen. De betreffende meetinrichtingen zijn vastgelegd in bijlage 10 van dit waterakkoord. In overleg tussen de Rijkswaterstaat, de waterschappen Regge en Dinkel en Rijn en IJssel en de provincie Overijssel kan de inhoud van deze bijlage tussentijds geactualiseerd worden.
2. De Rijkswaterstaat meet van de gemalen te Eefde, Delden en Hengelo alsmede van het aflatwerk te Eefde onder alle omstandigheden alle debieten die nodig zijn om de aangevoerde c.q. afgevoerde hoeveelheden water te kunnen bepalen.

3. De Rijkswaterstaat verzamelt alle gegevens die nodig zijn om de exploitatiekosten van de gemalen te Eefde, Delden en Hengelo te kunnen bepalen.
4. De provincie Overijssel meet van de spuivoorziening in de scheepvaartsluis te Almelo onder alle omstandigheden het debiet van het water dat vanuit het Twenthekanaal wordt afgelaten naar het Kanaal Almelo - De Haandrik.
5. De inlatende beheerders bepalen voor van elk van de bij hen in beheer zijnde inlaatwerken onder alle omstandigheden de debieten die nodig zijn om de ingelaten hoeveelheden water te kunnen bepalen.
6. De beheerders van de kunstwerken waarmee water kan worden afgevoerd naar het Twenthekanaal bepalen voor elk van de bij hen in beheer zijnde kunstwerken onder alle omstandigheden de gegevens die nodig zijn om de afgevoerde hoeveelheden water te kunnen bepalen.
7. De metingen en bepalingen als bedoeld in de leden 2 , 4 , 5 en 6 dienen zodanig te zijn, dat hieruit is af te leiden welke hoeveelheden per etmaal respectievelijk worden aangevoerd, ingelaten of afgevoerd.
8. De metingen en bepalingen als bedoeld in de leden 2 , 4 , 5 en 6 dienen zo nauwkeurig als redelijkerwijs mogelijk is plaats te vinden.
9. Van alle metingen als bedoeld in de leden 2 , 4 , 5 en 6 dient registratie plaats te vinden op een zodanige wijze dat de gegevens maandelijks beschikbaar zijn.
10. Storingen, onvolkomenheden of onjuistheden bij de meetinrichting, de meetprocedure, de registratieprocedure of bij de berekeningstechniek om hoeveelheden water te bepalen, worden door de beheerder van de desbetreffende meetinrichting zo spoedig mogelijk verholpen c.q. gecorrigeerd en gemeld aan het secretariaat van de ambtelijke droogtecommissie.
Deze melding dient voorzien te zijn van een voorstel tot rectificatie van de opgegeven hoeveelheden aangevoerd of ingelaten water voor de periode van het disfunctioneren. Het secretariaat van de ambtelijke droogtecommissie geeft deze melding, voorzover relevant, door aan andere betrokken waterbeheerders.

Artikel 12. Informatievoorziening / informatiesysteem

1. De waterschappen Regge en Dinkel en Rijn en IJssel en de provincie Overijssel bieden de meetinformatie van de in bijlage 10 van dit waterakkoord vermelde meetlocaties on-line of via specifieke servers aan aan de Rijkswaterstaat ten behoeve van gebruikmaking van de meetgegevens in het digitaal informatiesysteem voor het waterbeheer op de Twenthekanalen. Details over deze gegevensuitwisseling worden afzonderlijk overeen gekomen.
2. De inlatende beheerders stellen de Rijkswaterstaat binnen 1 maand na afloop van een inlaatperiode op de hoogte van de met behulp van de inlaatwerken aangevoerde hoeveelheden water op dagbasis.
3. Het gestelde in lid 2 geldt tevens voor inlatende beheerders die het water via een doorvoerende beheerder ontvangen.
4. De afvoerende waterbeheerders stellen de Rijkswaterstaat jaarlijks voor 1 maart op de hoogte van de met behulp van de afvoerwerken gedurende het voorgaande jaar afgevoerde water op dagbasis.
5. Indien één of meer partijen ten behoeve van het uitvoeren van onderzoek tussentijds behoefte hebben aan informatie over aan- en afgevoerde hoeveelheden water op dagbasis,

verstrekken de desbetreffende waterbeheerders deze informatie binnen een redelijke termijn.

6. De waterkwaliteitsbeheerders verstrekken (het secretariaat van) de coördinatiecommissie jaarlijks voor 1 maart representatieve en relevante waterkwaliteitsgegevens over het in artikelen 9. en bijlage 7 bedoelde, gedurende het voorafgaande jaar, aan- en afgevoerde water.
7. Partijen verstrekken (het secretariaat van) de coördinatiecommissie informatie over de voor de watervoorziening en -afwatering relevante zaken, zoals bijvoorbeeld het voor onderhoud tijdelijk buiten gebruik zijn van kunstwerken, het tijdelijk wijzigen van streefpeilen, etc, met vermelding van de duur en het tijdstip van de ingang ervan. Het secretariaat van de coördinatiecommissie geeft deze informatie, voorzover relevant, door aan betrokken partijen.
8. Voor het verstrekken van de informatie als bedoeld in dit artikel brengen partijen elkaar geen kosten in rekening.
9. Ten behoeve van de wederzijdse informatievoorziening over het waterbeheer op de uitwisselingspunten heeft Rijkswaterstaat een informatiesysteem in een GIS omgeving ontwikkeld dat via internet is te raadplegen (bijlage 4). Partijen spannen zich in om dit systeem te vullen met relevante informatie en deze informatie up to date te houden.

Artikel 13. Investeringskosten

1. Indien een vervanging van pompen, motoren en/of gebouwen van het gemaal te Eefde of een in dit waterakkoord voorziene uitbreiding van de pompcapaciteit van dit gemaal aan de orde is, dragen alle partijen van het waterakkoord naar rato van hun watervraag eenmalig bij aan de te verrichten investering. De hierbij te volgen procedure is beschreven in bijlage 9 punten 1 en 2, behorende bij dit waterakkoord.
2. Het gestelde in lid 1 geldt eveneens voor de gemalen te Delden en Hengelo waarbij alleen de partijen die via deze gemalen water ontvangen, bijdragen aan de investering.
3. Indien een niet in dit waterakkoord voorziene uitbreiding van de capaciteit van de gemalen te Eefde, Delden en/of Hengelo aan de orde is, dragen de partijen die deze uitbreiding wensen naar rato van hun watervraag eenmalig bij aan de te verrichten investering. De hierbij te volgen procedure is beschreven in bijlage 9, punt 3, behorende bij dit waterakkoord.
4. Indien een vervanging of capaciteitsuitbreiding van het doorvoerwerk in de sluis te Almelo aan de orde is, dragen alle partijen die water ontvangen via dit doorvoerwerk eenmalig bij aan de te verrichten investering. De hierbij te volgen procedure is beschreven in bijlage 9, punten 4 en 5, behorende bij dit waterakkoord.

Artikel 14. Exploitatiekosten

1. De Rijkswaterstaat brengt voor de levering van water tarieven in rekening bij de inlatende en doorvoerende beheerders. Deze tarieven hebben uitsluitend betrekking op de kosten van exploitatie. De methodiek voor het bepalen van de exploitatiekosten is aangegeven in bijlage 8 van dit waterakkoord.

Artikel 15. Geschillen

1. Eventuele geschillen met betrekking tot toepassing en/of uitvoering van dit waterakkoord worden in eerste instantie onderling geregeld tussen de bij het geschil betrokken partijen.
2. Indien de procedure volgens lid 1. niet leidt tot een voor alle betrokken partijen bevredigende oplossing, wordt een ad-hoc geschillencommissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van alle partijen in het waterakkoord.

Artikel 16. Vrijwaring

1. De inlatende beheerder doet bij deze afstand van alle aanspraken, die hij tegenover de beheerder(s) van het aanvoersysteem zou kunnen doen gelden wegens schade door de inlatende beheerder geleden tengevolge van het inlaten van water en/of als gevolg van het gebruik maken van de inrichting tot het inlaten van water, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van de beheerder(s) van het aanvoersysteem.
2. De inlatende beheerder vrijwaart de beheerder(s) van het aanvoersysteem voor alle aanspraken van derden tot vergoeding van schade geleden ten gevolge van het inlaten van water en/of als gevolg van het gebruik maken van de inrichting tot het inlaten van water door de inlatende beheerder, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van de beheerder(s) van het aanvoersysteem.
3. Hetgeen in de leden 1 en 2 is vermeld, geldt analoog voor aanspraken van de inlatende beheerder, die via doorvoer water ontvangt, tegenover de doorvoerende beheerder.

BIJZONDERE BEPALINGEN; regelingen en maatregelen in BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN

Artikel 17. Calamiteit of watertekort

1. Zodra zich in het beheersgebied van een van de partijen een calamiteit voordoet of dreigt voor te doen, waarbij de mogelijkheid bestaat dat een of meer van de andere partijen betrokken kunnen worden, is de waterbeheerder van het oppervlaktewaterlichaam waarin de calamiteit optreedt eerstverantwoordelijke voor het signaleren, melden en bestrijden van de calamiteit.
2. Een calamiteit of een dreiging daarvan als bedoeld in lid 1 zal terstond door de desbetreffende partij telefonisch en per e-mail worden gemeld bij het secretariaat van de coördinatiecommissie.
3. Het bestrijden van een (al dan niet dreigende) calamiteit geschiedt op basis van en in overeenstemming met het calamiteitenplan/-draaiboek van de desbetreffende waterbeheerder.
4. Zodra zich binnen de beheersgebieden van een of meer van de regionale waterbeheerders een droogtesituatie ontwikkelt die gepaard gaat met een (dreigend) watertekort zal dit terstond door de desbetreffende partij(en) telefonisch en per e-mail worden gemeld bij het secretariaat van de coördinatiecommissie.
5. Voor het bestrijden van een (al dan niet dreigende) watertekortsituatie maken de partijen gebruik van het Draaiboek Droogte en Waterkort dat als operationeel deel onderdeel uitmaakt van dit waterakkoord.
6. De partijen van het waterakkoord nemen de oeverfiltratiewinning Vechterweerd op in hun calamiteiten(bestrijdings)plannen en leggen daarbij vast dat Vitens wordt geïnformeerd bij calamiteiten die van invloed kunnen zijn op deze winning. De drinkwaterwinning wordt hiertoe opgenomen in de alarmeringsstructuur. Vitens wordt opgenomen in de lijst van netwerkpartners.
7. Vitens en de partijen in het waterakkoord stellen een protocol op dat zorg draagt voor de juiste maatregelen ter bescherming van de drinkwaterwinning Vechterweerd bij een probleem met de waterkwaliteit in de Overijsselsche Vecht. In dit protocol worden vuistregels opgenomen voor de boordeling van de impact van een calamiteit op de kwaliteit van het onttrokken water.

Artikel 18. Taken coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden

1. In relatie tot de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) heeft de coördinatiecommissie de functie van regionaal droogteoverleg voor het gebied dat via het Twenthekanaal van water kan worden voorzien. De coördinatiecommissie heeft ten tijde van droogte en/of watertekort als belangrijke taak de belangenbehartiging van de bij het waterakkoord TK/OV betrokken waterbeheerders bij de LCW. De onderlinge relatie tussen de LCW en de coördinatiecommissie is nader uitgewerkt in hoofdstuk 2 van de bij dit waterakkoord horende Draaiboek Droogte en/of Watertekort.
2. Zodra er naar het oordeel van de voorzitter van de coördinatiecommissie sprake is van (de dreiging van) een buitengewone omstandigheid, zoals bedoeld in artikel 1 zal hij de coördinatiecommissie bijeenroepen.

3. Afgezien van het bepaalde in lid 2 kan elk van de partijen de coördinatiecommissie, door tussenkomst van de voorzitter, bijeenroepen, als naar zijn mening een buitengewone omstandigheid zich voordoet of zich dreigt voor te doen.
Hiertoe zal de desbetreffende partij daarvan telefonisch dan wel per e-mail melding doen bij het secretariaat van de coördinatiecommissie. Direct na ontvangst van deze melding roept de voorzitter de coördinatiecommissie bijeen.
4. Indien, om welke reden dan ook, de oproep van de voorzitter niet binnen 24 uur tot een bijeenkomst of anderszins tot actie van de coördinatiecommissie leidt, neemt de Rijkswaterstaat namens de coördinatiecommissie de benodigde maatregelen.
Dit laat onverlet dat de voorzitter de partijen zal oproepen om zo spoedig mogelijk alsnog plenair bijeen te komen teneinde de door de Rijkswaterstaat genomen maatregelen alsmede de verdere strategie te bespreken.
5. Indien een watertekortsituatie optreedt, dan wel indien een dergelijke situatie op afzienbare termijn wordt voorzien, zorgt de coördinatiecommissie voor de verdeling van het voor de watervoorziening nog beschikbare water (conform de verdringingsreeks, zoals weergegeven in bijlage 3)
6. Indien een calamiteit optreedt die schade kan aanrichten binnen de werkingssfeer van dit waterakkoord, coördineert de coördinatiecommissie de activiteiten die in het kader van het bestrijden van de calamiteit zijn gericht op het beperken van de nadelige gevolgen van de calamiteit. Dit laat onverlet dat de waterbeheerder van het oppervlaktewaterlichaam waarin de calamiteit optreedt eerstverantwoordelijke is ten aanzien van het signaleren, melden en bestrijden van de calamiteit.
7. Onder buitengewone omstandigheden dienen de gegevens als genoemd in artikel 11, leden 1, 3, 4 en 5 zo spoedig mogelijk beschikbaar te zijn voor de coördinatiecommissie.
8. Beslissingen en daaruit voortvloeiende handelingen volgens de leden 3 tot en met 5 zullen zo snel mogelijk door het secretariaat van de coördinatiecommissie bekend worden gemaakt aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen.
9. Partijen verplichten zich tot het zo spoedig mogelijk uitvoeren van de maatregelen die door de coördinatiecommissie binnen het kader van dit waterakkoord worden genomen.

Artikel 19. Wateraanvoer en waterverdeling

1. De in artikel 3 beschreven verplichting tot het aanvoeren van water vervalt zodra een watertekortsituatie optreedt of de Rijkswaterstaat, op basis van een belangenafweging door de Landelijke droogtecommissie Waterverdeling (LCW) ten aanzien van de minimaal gewenste IJsselafvoer, beperkingen stelt aan de aanvoer vanuit de IJssel.
2. Beperking van de betreffende voor de watervoorziening beschikbare hoeveelheden worden door de Rijkswaterstaat niet eerder ingesteld dan nadat de coördinatiecommissie hierover is gehoord.
3. Bij de verdeling van water tijdens watertekortsituaties worden de prioriteitsregels voor waterverdeling bij watertekort in acht genomen, zoals aangegeven in bijlage 3 behorende bij dit waterakkoord.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 20. Evaluatie van het waterakkoord

1. In de maand november van elk jaar komt de coördinatiecommissie, op initiatief van de voorzitter, bijeen om de afgelopen zomerperiode te evalueren. Als er geen dreigend watertekort is geweest, kan de voorzitter besluiten om deze bijeenkomst niet te organiseren. Dat zal hij, via de secretaris, per email aan de leden laten weten.
2. In beide gevallen zal een (zo mogelijk beknopt) evaluatierapport worden opgesteld.
3. Als onderdeel van de evaluatie zullen partijen bepalen of er aanleiding bestaat het waterakkoord te wijzigen.

Artikel 21. Wijziging van waterakkoord

1. Het wijzigen van het waterakkoord, inclusief de daarbij behorende bijlagen, geschiedt volgens de procedure zoals beschreven in bijlage 11.

Artikel 22. Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water

1. Met het vaststellen van dit waterakkoord komen alle bestaande regelingen tussen partijen met betrekking tot de aanvoer en de daaraan gekoppelde doorvoer van water via de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik, de Overijsselsche Vecht en het Coevorden - Vechtkanaal alsmede de afvoer van water naar de Twenthekanalen te vervallen.

ONDERTEKENING

Aldus overeengekomen, **** plaats, datum ****

de Rijkswaterstaat
de hoofdingenieur-directeur
van de Dienst Oost-Nederland

de provincie Overijssel
de gedeputeerde Ruimte, Water en Jeugdzorg

de provincie Drenthe
de gedeputeerde Water

het waterschap Rijn en IJssel
de voorzitter

het waterschap Regge en Dinkel
de voorzitter

het waterschap Groot-Salland
de voorzitter

het waterschap Velt en Vecht
de voorzitter

het waterschap Reest en Wieden
de voorzitter

TOELICHTING

ALGEMEEN

Wettelijke context

Het instrument waterakkoord werd voor het eerst geïntroduceerd met de Wet op de waterhuishouding (Wwh, 1989). Ten tijde van de inwerkingtreding van de Wwh was er formeel nog geen sprake van integraal waterbeheer.

De Wwh is inmiddels opgegaan in de nieuwe integrale Waterwet (Wtw, december 2009) die uitgaat van een verruiming van de werkingssfeer van een waterakkoord.

De basis voor het opstellen van een waterakkoord is gelegen in artikel 3.7 van de Wtw:

“

1. *Beheerders van binnen hetzelfde stroomgebieddistrict gelegen watersystemen stellen, voor zover nodig met het oog op een samenhangend en doelmatig waterbeheer, waterakkoorden vast waarin zij hun beheersgebied overstijgende aspecten van het beheer ten opzichte van elkaar regelen*
2. *Beheerders kunnen een ander openbaar gezag uitnodigen aan het waterakkoord deel te nemen, indien dat gezag een waterstaatkundige taak vervult die niet door hen wordt vervuld.*
3. *Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur of, ten aanzien van waterakkoorden die uitsluitend betrekking hebben op regionale wateren, provinciale verordening kunnen nadere regels met betrekking tot waterakkoorden worden gesteld. ”*

Inhoudelijk ligt de nadruk nog steeds op de waterkwantiteit, maar de afspraken kunnen ook gaan over aanverwante onderwerpen, bijvoorbeeld op het gebied van waterkwaliteit en ecologie. Kern is de samenwerking tussen partijen voor het bereiken van doelen van het nationale en internationale beleid, waaronder de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en het Nationaal Bestuursakkoord Water.

De Waterwet gaat er in eerste instantie van uit dat de bij het beheer van een of meer watersystemen betrokken partijen zelf vrijwillig het initiatief nemen om gezamenlijke afspraken vast te leggen over dat beheer.

Voorzover er evenwel een bestaande verplichting tot het sluiten van een waterakkoord is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Waterhuishouding (1990) wordt deze verplichting overgenomen door de artikelen 3.7. en 3.11 van de Waterwet. In het geval van het voorliggende waterakkoord is van toepassing hetgeen in de Uitvoeringsregeling Waterhuishouding Afdeling 3, artikel 19 is gesteld over een waterakkoord voor “de aanvoer uit de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo-De Haandrik en de Overijsselsche Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe alsmede de afvoer naar de Twenthekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland”.

In het waterakkoord is - zoveel mogelijk - de bestaande praktijk van de aanvoer en de afvoer van water, die is gebaseerd op mondelinge en schriftelijke afspraken uit het verleden, vastgelegd

Dit waterakkoord en de daarvan deel uitmakende bijlagen is voor onbepaalde tijd geldig. Het waterakkoord verliest zijn geldigheid wanneer het wordt vervangen door een ander. Elke partij van dit waterakkoord kan het initiatief nemen tot het sluiten van een nieuw, gewijzigd akkoord.

Aanleiding tot wijziging van het waterakkoord kan zijn dat de gedane aannamen gewijzigd zijn. Ook strijdigheid met (geactualiseerde) beheersplannen van één of meer van de partijen of de waterhuishoudingsplannen van de provincies Overijssel, Drenthe en Gelderland is voldoende aanleiding om het waterakkoord te herzien. De bij dit waterakkoord betrokken partijen zijn bereid om, als daarvoor voldoende aanleiding bestaat, gezamenlijk het waterakkoord te herzien. Een waterakkoord kan worden gekwalificeerd als een bestuursovereenkomst en als zodanig als een meerzijdig publiekrechtelijk besluit. Niet alleen de partijen, maar ook derden kunnen afhankelijk zijn van de naleving van het waterakkoord.

Nationaal bestuursakkoord Water (NBW)

In de startovereenkomst Waterbeleid 21^e Eeuw van februari 2001 wordt geconstateerd dat klimaatveranderingen, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking nopen tot een nieuwe aanpak in het waterbeleid. In het vervolg op 02 juli 2003 door (of namens) alle Nederlandse waterbeheerders getekende NBW wordt beoogd taakstellende afspraken te maken over doelen en maatregelenpakketten die nodig zijn om de waterhuishouding op orde te brengen en te houden. In juni 2008 zijn deze afspraken nog eens onderstreept door het tekenen van het NBW-actueel.

Ten aanzien van de instrumenten Blauwe Knooppunten en Waterakkoorden staat in het NBW het volgende:

“

Artikel 7 Samenhang hoofd- en regionaal watersysteem

21. Voor eind 2004, tegelijkertijd met de analyses van de karakterisering van de wateren, worden de blauwe knooppunten benoemd door het Rijk in samenwerking met provincies, waterschappen en gemeenten. Blauwe knopen zijn de belangrijkste uitwisselingspunten tussen het hoofd- en regionaal watersysteem. Het Rijk neemt hierin het voortouw.

22. Indien partijen dat wensen, worden, in hun onderlinge samenhang, nieuwe waterakkoorden dan wel een andere vorm van afspraken met betrekking tot deze knooppunten (bijv. regionaal akkoord) gemaakt. Deze zullen uiterlijk in 2007 gereed zijn.

.....”

Nieuwe verdringingsreeks

De landelijke verdringingsreeks is ingrijpend gewijzigd en als zodanig opgenomen in het Nationaal Waterplan.

Daarbij worden de volgende kanttekeningen gemaakt (bron: HelpdeskWater):

“... *Gebruikers*

- *De verdringingsreeks wordt gebruikt door Rijkswaterstaat om het beschikbare water goed te verdelen over Nederland.*
- *De regionale waterbeheerders geven hun waterbehoefte en de prioriteit daarvan door aan Rijkswaterstaat zodat de landelijke verdeling van het schaarse water op de beste manier kan worden uitgevoerd. De regionale waterbeheerders maken als ze dat willen op basis van de landelijke verdringingsreeks een regionaal uitgewerkte reeks op basis waarvan zij het beschikbare water verdelen binnen hun beheersgebied.*
- *Voor de watergebruikers is het relevant om te weten hoe groot de kans op water is in droge periodes (plaats in de verdringingsreeks).*

Regionale reeks

De regionale verdringingsreeks geeft duidelijkheid over de regionale waterverdeling in tijden van schaarste. Zowel de waterbeheerders als de watergebruikers weten wat hen te wachten kan staan. Het is aan de regionale beheerders hoe specifiek dit wordt uitgewerkt.”

In het Waterbesluit wordt het waterakkoord met name genoemd als instrument waarin regelingen kunnen worden getroffen tussen waterbeheerders over de aan- en afvoer van water in tijden van (dreigend) watertekort.

Ten aanzien van het detailniveau van de regionale uitwerking kan worden uitgegaan van het principe: *zo globaal als mogelijk en zo gedetailleerd als noodzakelijk*. Hierbij kan bovendien worden verwacht dat een (te) grote mate van detail niet ten goede komt aan de handhaafbaarheid op een moment dat de verdringingsreeks tijdens een watertekortsituatie daadwerkelijk moet worden toegepast.

Afstemming op andere waterakkoorden

Het waterakkoord TK/OV heeft een relatie met vier andere waterakkoorden, te weten:

- **Waterakkoord MD/OV** (afvoer naar Meppelerdiep en Overijsselsche Vecht tijdens normale en extreme omstandigheden). Geografisch overlappen de twee waterakkoorden. Inhoudelijk is er niet sprake van overlapping.
- **Waterakkoord Drenthe** (aanvoer vanuit IJsselmeer, via Zwarte Water en Meppelerdiep naar delen van Drenthe). Deze aanvoerroute biedt een alternatief voor de route via het waterakkoord TK/OV. Dit alternatief en de consequenties daarvan is beschreven in de toelichting bij artikel 6.
- **Waterakkoord Rijn en IJssel** (waterakkoord waarin de relatie van het beheersgebied van het waterschap Rijn en IJssel en de IJssel is beschreven). Er is sprake van een buurwaterakkoord zonder geografische of inhoudelijke overlapping.
- **Waterakkoord gemaal Langewijk** (Waterschap Velt en Vecht voert water vanuit de Overijsselsche Vecht door naar het gemaal Langewijk. Waterschap Groot Salland pompt vervolgens dit water m.b.v. gemaal Langewijk op om te voldoen aan de watervraag in delen van de beheersgebieden van de waterschappen Velt en Vecht, Groot Salland en Reest en Wieden). Geografisch valt waterakkoord gemaal Langewijk geheel binnen het gebied van waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht. Waterakkoord gemaal Langewijk regelt een onderverdeling van een ‘hoofdpost’ van waterakkoord TK/OV.

Het waterakkoord: een product, maar ook een proces

Ter voorbereiding van een waterakkoord, maar ook bij de herziening daarvan, wordt een proces doorlopen (**blauwe knooppunten verkenning**), waarbij de betrokken partijen gezamenlijk antwoorden zoeken op de volgende vragen:

1. Wat zijn de belangrijkste uitwisselingspunten (“blauwe knooppunten”) tussen de beschouwde watersystemen?:
2. Zijn er bestaande opgaven en ambities die vragen om een aanpak? Spelen die opgaven en ambities bovenstrooms of benedenstrooms van de

uitwisselingspunten? Gaat het om waterafvoer, wateraanvoer, waterkwaliteit of de ecologische functie van het water?

3. Moet de omgeving bij het proces worden betrokken? Zo ja, op welke wijze?
4. Wat is de beste onderzoeksmethode om de opgaven en ambities nader te analyseren? Dit kan variëren van samen een “gezond verstand” notitie opstellen, een literatuuronderzoek (laten) uitvoeren of een gedetailleerd multidisciplinair modelonderzoek (laten) uitvoeren.

Dit onderzoek beoogt het kwantitatieve en kwalitatieve inzicht in het aan- en afgevoerde water te verschaffen.

5. Welke kansrijke oplossingsrichtingen komen uit het onderzoek naar voren?
6. Wie gaat welke opgave/ambitie aanpakken en daarbij inrichtings- en/of beheersmaatregelen treffen?
7. Hoe worden de kosten van te treffen maatregelen verdeeld?

En tenslotte:

8. Over welke zaken die uit het onderzoek naar voren komen willen partijen met elkaar duidelijke afspraken maken in het **waterakkoord**?

Nadat een waterakkoord is gesloten, ligt er een product. Dat wil echter niet zeggen dat daarmee het proces is afgerond. De volgende vervolgstappen vinden vervolgens plaats:

9. concrete implementatie van de in het waterakkoord gemaakte inrichtings- en beheersmaatregelen;
10. periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg daarover;
11. ad hoc overleg bij buitengewone omstandigheden;
12. monitoring en evaluatie;
13. periodieke actualisering van het waterakkoord. Als na verloop van tijd besloten wordt het waterakkoord te herzien, worden de stappen 1 t/m 9 opnieuw doorlopen.

Evaluatie van het waterakkoord

In 2004 heeft de coördinatiecommissie de eerste versie van dit waterakkoord geëvalueerd. Een belangrijke conclusie van de evaluatie was dat het waterakkoord goed voldeed en dat er op dat moment geen aanleiding bestond het waterakkoord te herzien, maar dat er wel een aantal verbeterpunten benoemd konden worden

De resultaten van de evaluatie zijn vastgelegd in het rapport “evaluatie waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche vecht, augustus 2004” en integraal verwerkt in de voorliggende versie van het waterakkoord

Actualisatie aan- en afvoerdebieten en verdringingsreeks

Ten behoeve van de herziening heeft Rijkswaterstaat Oost Nederland, mede namens alle andere partijen in het waterakkoord, opdracht gegeven aan het ingenieursbureau Witteveen+Bos om de aan- en afvoerdebieten en de verdringingsreeks te actualiseren. De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in het rapport ”Actualisatie aan- en afvoerdebieten en verdringingsreeks waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht”, Witteveen+Bos, juli 2010. Dit rapport vormt de inhoudelijke basis voor het voorliggende waterakkoord.

de deelnemers aan het waterakkoord

In de Waterwet is aangegeven dat een waterakkoord in principe wordt gesloten tussen beheerders van binnen hetzelfde stroomgebied gelegen watersystemen.

In concreto zijn dit de waterschappen Velt en Vecht, Reest en Wieden, Groot Salland, Regge en Dinkel en Rijn en IJssel, de provincies Drenthe en Overijssel en Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland.

Een gedeelte van het Twenthekanaal en het stroomgebied van het waterschap Rijn en IJssel liggen binnen de grenzen van de provincie Gelderland. Als zodanig heeft de provincie Gelderland dan ook een positie bij het vaststellen van het waterakkoord en de daarin opgenomen verdringingsreeks. De provincie Gelderland heeft echter geen beheertaak binnen het aandachtsgebied en is derhalve geen partij in het waterakkoord.

Een ander aandachtspunt is de positie van de drinkwatermaatschappij Vitens. Deze organisatie treft voorbereidingen voor een oeverfiltratiewinning langs de Overijsselsche Vecht nabij Vechterweerd en is als zodanig op meerdere wijzen belanghebbende bij het waterakkoord. Ook in dit geval geldt evenwel dat Vitens geen waterbeheerder is en derhalve ook geen partij in het waterakkoord. De belangen van Vitens c.q. het project oeverfiltratiewinning Vechterweerd zijn echter zorgvuldig meegenomen in dit waterakkoord en worden bovendien behartigd door de beheerder van de Vecht ter hoogte van de genoemde winning, zijnde het waterschap Groot Salland.

beheerders van het aan- en afvoersysteem

beheersobject(en)	kwantiteit	kwaliteit	scheepvaart
Twenthekanalen - hoofdkanaal + zijkanaal - scheepvaartsluizen, pompstations en aflatwerken te Eefde, Delden en Hengelo)	RWS RWS	RWS n.v.t.	RWS RWS
Kanaal Almelo - De Haandrik - kanaal tussen kmr 0,0 en 13,7 - kanaal tussen kmr 13,7 en 31,7 - scheepvaartsluis + spuivoorziening Almelo - scheepvaartsluis De Haandrik	Prov. Ov prov. Ov prov. Ov. Prov. Ov.	WRD WVV n.v.t. n.v.t.	prov. Ov prov. Ov prov. Ov prov. Ov.
Overijsselsche Vecht - rivier (tussen kmr 0,0 en kmr 35,5) - rivier (tussen kmr 35,5 en kmr 60,3) - stuwen te De Haandrik, Hardenberg, Mariënberg en Junne - stuwen te Vilsteren en Vechterweerd	WVV WGS WVV WGS	WVV WGS. n.v.t. n.v.t.	WVV WGS n.v.t. n.v.t.
Coevorden - Vecht kanaal - kanaal - scheepvaartsluis	prov. Dr. prov. Ov.	WVV n.v.t.	prov. Dr. prov. Ov.

Waterstaatskundige taken en bevoegdheden

De partijen in het waterakkoord hebben verschillende taken en bevoegdheden.

Rijkswaterstaat is als beheerder van de rijkswateren IJssel en Twenthekanalen verantwoordelijk voor beheersactiviteiten in deze wateren. Tijdens buitengewone omstandigheden spitst deze taak zich toe op een aangepast gemaal-, aflat- en sluisbeheer en het stilleggen van het scheepvaartverkeer. Rijkswaterstaat heeft tevens de taak om waterstanden en debieten op de genoemde rijkswateren te voorspellen en door te geven.

Tot slot vervult Rijkswaterstaat een algemene adviesfunctie en heeft, voorzover dit aan de orde is een coördinerende rol ten aanzien van de samenhang tussen de droogte- en wateraanvoerproblematiek binnen het projectgebied en de landelijke droogte- en wateraanvoerwaterproblematiek.

De Provincies hebben een algemene taak ten aanzien van de waterkeringen en zijn tevens toezichthouder [Waterschapswet]. De provincie Overijssel heeft daarnaast een taak als waterkwantiteitsbeheerder van het Kanaal Almelo-De Haandrik. In het geval van het Coevorden-Vecht kanaal en het Stieltjeskanaal berust die taak bij de provincie Drenthe. De zorg voor de waterkeringen (aanleg, beheer en onderhoud) is een taak van de Waterschappen. [Artikel 2, lid 2 van de Waterschapswet juncto Artikel 3.3 en 5.5 van de Waterwet]. Ook het beheer van de regionale watersystemen, inclusief de kaden daarlangs en alle relevante kunstwerken, berust bij de Waterschappen.

Duurzaam gebruik van water

Het voorliggende waterakkoord is primair gericht op enerzijds het compenseren van een watertekort in droge perioden door middel van het aanvoeren van (gebiedsvreemd) IJsselwater via het Twenthekanalen-systeem naar het watervoorzieningsgebied en anderzijds het afvoeren van een wateroverschot via de Twenthekanalen naar de IJssel.

Onder “standstill” wordt in het kader van dit waterakkoord verstaan dat de bij de afwatering betrokken waterschappen Regge en Dinkel en Rijn en IJssel de verwachte gevolgen van klimaatsverandering op langere termijn in de vorm van extra neerslagpieken zullen opvangen door het treffen van WB21 (inrichtings)maatregelen in de respectievelijke stroomgebieden. Deze maatregelen zijn een praktische toepassing van de WB21 trits “vasthouden - bergen - afvoeren”, d.w.z.: bij hevige neerslag het water eerst vasthouden in het deelstroomgebied zelf en de haarvaten, in twee instantie het water bergen in de regionale watergangen en in laatste instantie het water afvoeren naar het hoofdsysteem. Dit alles is er op gericht dat er ten opzichte van het huidige afvoerniveau (nulsituatie, zoals vastgelegd in bijlage 1) geen structurele verhoging van de piekafvoer optreedt. Dit impliceert tevens dat het afvoerdebiet van één of meer afvoerkunstwerken niet structureel zal worden vergroot door middel van het structureel vergroten van de respectievelijke stroomgebieden, het structureel wijzigen van de afvoerverdeling op de in de stroomgebieden aanwezige verdeelwerken of het wijzigen van de inrichting van de stroomgebieden en/of de waterlopen in de stroomgebieden.

Bij het bovenstaande worden twee nuancerende opmerkingen gemaakt:

- Een vertraging van een afvoergolf vanuit het regionale systeem kan theoretisch ook een ongunstig effect hebben op de afvoer in het hoofdsysteem. De hoogwaterstand in de IJssel wordt namelijk hoger naarmate de hoogwatergolven van de IJssel en het Twenthekanaal (en de beken die op het Twenthekanaal afwateren) meer gaan samenvallen. Daarom dienen de bedoelde WB21-maatregelen in de regionale watersystemen, die afvoerpieken

afvlakken en mogelijk enigszins vertragen, in goede samenspraak met de beheerder van het Twenthekanaal en de IJssel te worden getroffen;

- Het kan zijn dat na een langere periode met neerlag het regionale watersysteem geheel verzadigd is geraakt: de watergangen zijn geheel gevuld en ook de onverzadigde zone van de bodem is geheel verzadigd. Als er in een dergelijke situatie de gereede verwachting van en hevige neerslagpiek bestaat, kan het verstandig zijn om eerst het water in het regionale systeem zoveel mogelijk af te voeren waarmee een bergingscapaciteit wordt opgebouwd en de voorwaarden worden gecreëerd om vervolgens de WB21 trits succesvol toe te passen.

Historische context van de Twenthekanalen en de waterhuishouding in de omgeving

De bestaande praktijk van de aanvoer van water vanuit en de afvoer van water naar de Twenthekanalen is gebaseerd op al dan niet schriftelijk vastgelegde rechten en plichten tussen de deelnemende partijen, die in een lange reeks van jaren zijn opgebouwd. Om deze praktijk goed te kunnen plaatsen in een historische context wordt de ontstaansgeschiedenis van het Twenthekanaal in het kort geschetst. Hierbij is met name gebruik gemaakt van informatie uit [Heitling, W.H. e.a., 1984] en [Lindert, G.H.M. te, 1995].

Afwatering.

De totstandkoming van de Twenthekanalen is vanaf het allereerste initiatief in 1906 tot de opening in 1936 (de zijtak naar Almelo in 1938) een langdurig en complex proces geweest, waarbij de doelstellingen niet onveranderd zijn gebleven. Het initiatief voor de aanleg van de Twenthekanalen was afkomstig van een groep Twentse industriëlen, die voor hun grondstoffen en steenkolen een goedkoper transportmiddel zochten. Dit heeft in 1919 geleid tot de Wet op de Twenthekanalen, waarin was verordend een kanaal aan te leggen tussen de Bovenrijn en Enschede, met zijtakken naar de IJssel bij Zutphen, Almelo, Borne en Oldenzaal. Het tracé-concept werd nadien meerdere keren gewijzigd. Het ontwerp voor het uiteindelijke tracé dateert van 1928.

In die zelfde periode traden in het (huidige) stroomgebied van de Twenthekanalen met toenemende frequentie overstromingen op, met name als gevolg van de ontginningen van woeste gronden. Een complicerende factor was dat de stroomgebieden van de verschillende beken in veel gevallen niet gescheiden waren. Diverse zijdelingse aflaten tussen beken maakten Twenthe en de noordelijke Achterhoek in natte tijden tot één grote, ondeelbare en complexe waterstaatkundige eenheid. De waterschappen wilden deze problemen met grootschalige verbeteringswerken tot verleden tijd maken, waarvoor echter veel subsidie van Rijk en Provincie nodig zou zijn.

De Provincie Overijssel, die de bevoegdheid had tot het wijzigen van de organisatie van waterschappen, zag in de aanleg van de Twenthekanalen dé oplossing van de problemen van wateroverlast.

De functie afwatering paste aanvankelijk niet in de opvatting van Rijkswaterstaat over hoe scheepvaartkanalen er uit dienden te zien. De belangrijkste reden hiervoor was dat afwatering zou leiden tot te grote stroomsnelheden in het relatief smalle en ondiepe kanaal, hetgeen nadelig werd geacht voor de destijds vaak nog niet gemechaniseerde scheepvaart. Na enkele jaren veranderde deze opvatting; door motorisering van de scheepvaart werd het noodzakelijk uit te gaan van een ruimer kanaalprofiel dan voorheen. Via deze ruimere vaarweg zou meer water af te voeren zijn, terwijl voor de - inmiddels grotendeels gemotoriseerde - scheepvaart de stroomsnelheid minder bezwaarlijk werd geacht.

In de onderhandelingen die volgden, werd een compromis gesloten tussen het Rijk en de provincies Gelderland en Overijssel over hoe de twee functionaliteiten op elkaar dienden te worden afgestemd en welk water men via het kanaal moest afvoeren. Het mede-gebruiken van de Twenthekanalen voor afwatering heeft uiteindelijk een geweldige impuls gegeven aan de algehele verbetering van de afwatering in Oost-Nederland en heeft er sterk aan bijgedragen dat de Twenthekanalen indertijd uiteindelijk aangelegd zijn.

In het definitieve plan voor de afwatering op de Twenthekanalen, overeengekomen tussen het Rijk en de provincies Gelderland en Overijssel (januari 1930) was de volgende afwatering opgenomen:

- 26.040 ha. van het stroomgebied van de Regge, ten zuiden van de Twenthekanalen, zoals voorgesteld door Ir. Lely (februari 1924);
- 4400 ha. van het stroomgebied van de Schipbeek, tussen de Bolksbeek en de Schipbeek;
- 3200 ha. van het stroomgebied van de Berkel, aangevoerd door 4 beken die anders met een grondduiker onder het kanaal door geleid zouden moeten worden.

De ontlasting van 3200 ha. van de Berkel werd destijds al onvoldoende geacht. Het riviertje kon het overblijvende water in natte perioden niet verwerken. Besloten werd de Berkel niet hoger te belasten dan met 22 m³/s en de rest van de afvoer via de Bolksbeek naar het kanaal te geleiden. De maximum afvoer van die beek werd 48 m³/s.

Het beheersgebied van Waterschap Rijn en IJssel omvat ca 200.000 ha. Vanuit Duitsland wateren verschillende deelstroomgebieden hierop af. De grootste daarvan zijn die afwateren op Oude IJssel (ca 87.000 ha vanuit Duitsland), de Berkel (44.000 ha vanuit Duitsland) en de Schipbeek-Buurserbeek (ca 15.000 ha vanuit Duitsland).

Waterschap Rijn en IJssel voert periodiek overleg met de aangrenzende waterbeheerders in Duitsland gericht op een grensoverschrijdend regionaal waterbeheer.

De beoogde overleggen zijn onder andere de grenswatercommissies C en D en de Internationale commissie ter bescherming van de Rijn (ICBR). Het waterschap stelt hierbij het vasthouden van water in de Duitse deelstroomgebieden aan de orde, evenals het anticiperen op de verwachte klimaatontwikkeling. Doel daarvan is om een structurele verhoging van de regionale (piek)afvoeren vanuit Duitsland te voorkomen. Indien er desondanks toch sprake zal zijn van een structurele toename van de afvoer vanuit Duitse watersystemen dan kan het waterschap hier vanzelfsprekend niet aansprakelijk voor worden gesteld.

Het beheergebied van het waterschap Regge en Dinkel omvat circa 135.000 hectare. Er worden 4 watersystemen onderscheiden: het watersysteem van de Regge, Linderbeek, Dinkel en Twentekanal.

Het watersysteem van de Regge betreft een gebied van 39.000 ha. Het afgevoerde water stroomt via de Vecht naar het IJsselmeer. In uiterlijk 2013 zal het watersysteem worden uitgebreid via 'de Doorbraak'.

Het watersysteem Linderbeek betreft 53.000 ha. Het gebied watert af naar de Vecht en het IJsselmeer. Richtinggevend voor de ontwikkeling zijn de stedelijke functies. Dit betekent dat overwegend landelijk stroomgebied in de toekomst wordt afgekoppeld naar het watersysteem van de Regge (Doorbraak, Wendel).

De Dinkel ontspringt in Duitsland, stroomt door Oost Twente en mondt uit in de Duitse Vecht. Het totale stroomgebied omvat 60.000 ha, waarvan circa 23.000 ha binnen het beheergebied van Waterschap Regge en Dinkel. De Boven Dinkel heeft door hoge afvoertoppen en vele overstromingen een zeer dynamisch karakter.

Het watersysteem Twentekanalen omvat 18.000 hectare. Dit stroomgebied behoort van nature tot het watersysteem van de Regge. Door aanleg van het Twentekanaal wordt het water in dit gebied via de IJssel naar het IJsselmeergebied geleid. In droge perioden zijn de Twentekanalen van belang voor de wateraanvoer. Op deze wijze kan een beperkt deel van het Reggegebied (ca. 10.000 ha) rechtstreeks van water worden voorzien en via het Zwolsekanaal kan worden doorgevoerd naar het waterschap Groot Salland.

Ook Rijkswaterstaat zal in voorkomend overleg met relevante Duitse partners het vasthouden van water, m.n. in de Duitse deelstroomgebieden die afwateren naar de beheersgebieden van de waterschappen Rijn en IJssel en Regge en Dinkel stimuleren.

Watervoorziening

Bij de aanleg van het Twenthekanaal in de dertiger jaren van de 20^e eeuw zijn de sluiscomplexen te Eefde, Delden en Hengelo voorzien van gemalen. Deze gemalen dienden voornamelijk om tijdens het zomerhalfjaar, als de voeding van het kanaal door de daarop afstromende beken onvoldoende werd om het peilbeheer op het kanaal te handhaven, water vanuit de IJssel te pompen ter compensatie van de schut-, lek-, verdampings- en wegzijgingsverliezen en waren op die functionaliteit gedimensioneerd.

Geleidelijkaan is de landbouw in de gebieden langs het aanvoersysteem geïntensiveerd en hebben de beheerders van de regionale watersystemen wateraanvoerplannen ontwikkeld, waarbij rekening werd gehouden om vanuit het Twenthekanaal water aan te voeren. De extreem droge zomer van 1976 en de daarmee gepaard gaande ernstige watertekorten vormde de directe aanleiding om te besluiten tot vergroting van de pompcapaciteit van de gemalen om daarmee ook te kunnen voorzien in de groeiende waterbehoefte van de landbouw.

In de nabije toekomst kan water vanuit de Twenthekanalen worden ingelaten ten behoeve van een 'stromende Regge'. Dit water kan -via de Vecht- ook voorzien in een deel van de wateraanvoerbehoefte van het waterschap Groot Salland

Spelling topgrafische namen

De spelling van de in dit waterakkoord voorkomende topografische namen is zoveel mogelijk in overeenstemming met de spelling die wordt gehanteerd in de 1:25.000 kaarten van de Topografische Dienst.

TOELICHTING PER ARTIKEL

Artikel 1. Definities.

Zoveel mogelijk is aangesloten bij de begripsbepalingen, zoals geformuleerd in artikel 1.1. van de Waterwet.

In aanvulling hierop zijn een aantal definities opgenomen die beogen het inzicht te vergroten in de specifieke situatie zoals beschreven in het waterakkoord. Dit geldt in het bijzonder voor de definitie van de begrippen aanvoersysteem, afvoersysteem, afwatering, doorvoeren, doorvoerende beheerder en watervoorziening.

Artikel 2. Doel van het waterakkoord

Het doel van het waterakkoord is het maken van afspraken tussen alle betrokken waterbeheerders over de aanvoer van water uit de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik en de Overijsselsche Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe en de afvoer van water naar de Twenthekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.

Partijen willen hiermee onder meer de doelstellingen verwezenlijken van het nationale en internationale waterbeleid zoals vastgelegd in onder meer de volgende beleidsdocumenten:

- Waterbeleid 21^e Eeuw;
- Europese Kaderrichtlijn Water;
- Europese Vogel- en Habitatrichtlijn/Natura2000;
- Nationaal bestuursakkoord Water.

De afspraken hebben betrekking op zowel normale omstandigheden als buitengewone omstandigheden.

Wat de wateraanvoer betreft wordt onder het laatste verstaan die situaties waarbij als gevolg van langdurige regionale droogte al dan niet in combinatie met lage rivierenstanden (IJssel) de totale waterbehoefte ten behoeve van het peilbeheer van het aanvoersysteem, de watervoorziening, de drink- en industriewatervoorziening en de wateronttrekking door particulieren groter is dan respectievelijk de maximale aanvoercapaciteit van het gemaal te Eefde of het maximale debiet dat vanuit de IJssel kan of mag worden aangevoerd.

Wat de waterafvoer betreft wordt met buitengewone omstandigheden bedoeld die situaties waarbij tijdens extreem hoge neerslagen, afvoeren of waterstanden gecoördineerde maatregelen dienen te worden genomen teneinde schade te voorkomen of te beperken.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van het waterakkoord is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. Het waterakkoord regelt de aan- en/of afvoer van water zoals geformuleerd in de bovenstaande doelstelling;
2. In het waterakkoord worden ook afspraken gemaakt over de afwatering in niet-extreme omstandigheden en maatregelen gericht op het langer vasthouden van water in de respectievelijke (deel)stroomgebieden;
3. In het waterakkoord worden ook afspraken gemaakt gericht op het bewaken van de

- kwaliteit van het water dat wordt aan- of afgevoerd;
4. In het waterakkoord worden ook afspraken gemaakt over voorzieningen voor vismigratie;
 5. Het waterakkoord richt zich op de gebieden in Gelderland, Overijssel en Drenthe die van water kunnen worden voorzien vanuit de Twenthekanalen (zoals aangegeven in bijlage 2 behorende bij dit waterakkoord) en op de afvoeren vanuit het stroomgebied van de Twenthekanalen (zoals aangegeven in bijlage 1 behorende bij dit waterakkoord);
 6. De partijen in het waterakkoord zijn: Rijkswaterstaat, Dienst Oost-Nederland (RWS), de provincies Overijssel en Drenthe en de waterschappen Rijn en IJssel, Velt en Vecht, Reest en Wieden, Groot Salland en Regge en Dinkel;
 7. De Duitse waterbeheerders van de Vecht zijn geen partij in het waterakkoord. Wel worden met hen zo goed mogelijke afspraken gemaakt over grensoverschrijdende afvoer.

Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Droogte en/of Watertekort

Geen toelichting

Artikel 4. Coördinatiecommissie

De voornaamste functie van de coördinatiecommissie is het dienen als intermediair tussen partijen. De coördinatiecommissie heeft taken tijdens zowel normale als buitengewone omstandigheden

De samenstelling van de coördinatiecommissie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Een waterakkoord is een overeenkomst tussen gelijkwaardige partijen. Daarom is het van belang dat in principe elk van de 8 partijen in de coördinatiecommissie is vertegenwoordigd. De vertegenwoordiger is in principe een bestuurder van de desbetreffende partij. Het staat de partijen evenwel vrij om een (technische) ambtenaar zitting te laten nemen in de coördinatiecommissie;
- Rijkswaterstaat heeft als beheerder van een groot gedeelte van het aanvoersysteem en het afvoersysteem een bijzondere verantwoordelijkheid en heeft een breed totaaloverzicht. Op basis hiervan is het doelmatig om de Rijkswaterstaat een trekkende voorzittersfunctie te laten vervullen;
- De secretariaats-functie van de Rijkswaterstaat is facilitair. De secretaris heeft geen stemrecht. De secretariaatskosten worden niet in rekening gebracht.

protocol besluitvorming over ingrijpende zaken

Artikel 4, lid 2 van het waterakkoord luidt: “Elke partij van het waterakkoord heeft zitting in de coördinatiecommissie met één vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger wordt voor onbepaalde tijd aanwezig door het bestuur van de desbetreffende partij”.

Deze zinsnede impliceert dat het bestuur kan besluiten een bestuurder zitting te laten nemen in de coördinatiecommissie, dan wel een ambtenaar hiertoe te mandateren.

Deze constructie is gericht op een snel en doeltreffend optreden van de coördinatiecommissie, onder andere tijdens calamiteuze omstandigheden.

Ter voorkoming evenwel van een situatie waarbij bestuurders zich verrast zouden kunnen voelen over besluiten van de coördinatiecommissie over ingrijpende kwesties, voorziet het

onderstaande protocol er in om bestuurders vooraf te informeren over hetgeen voor besluitvorming aan de orde kan komen. Men kan dan alsnog de vertegenwoordiging in de coördinatiecommissie heroverwegen.

In die situaties waarbij de coördinatiecommissie bijeen dient te komen om invulling te geven aan het bepaalde in de leden 4 (watertekortsituatie) en/of 5 (calamiteit) van artikel 18 (taken coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden) van het waterakkoord zal de secretaris met het verzenden per e-mail van de uitnodiging en agenda voor deze vergadering een korte samenvatting geven van de actuele problematiek alsmede de besluiten die de coördinatiecommissie hierover naar verwachting zal moeten nemen.

partijen geven melding van ontvangst van de e-mail en bevestigen aanwezigheid bij overleg van de coördinatiecommissie

Deze uitnodiging (en genoemde informatie) zal gericht zijn aan de vertegenwoordigers in de coördinatiecommissie en hun plaatsvervangers.

Het is de verantwoordelijkheid van de desbetreffende vertegenwoordiger in de coördinatiecommissie om deze informatie terstond ter beschikking te stellen aan (een vertegenwoordiger van) zijn bestuur, dat vervolgens een besluit neemt over de definitieve vertegenwoordiging in de coördinatiecommissie. Dit besluit zal zo spoedig mogelijk worden medegedeeld aan de secretaris van de coördinatiecommissie.

De bovengenoemde aanvullende procedure mag niet leiden tot een minder snel en doeltreffend optreden van de coördinatiecommissie. De inhoud van de artikelen 17 en 18 blijft derhalve volledig van kracht.

Artikel 5. Wateraanvoer

Gedurende droge perioden, die gemiddeld in de maanden mei tot en met november optreden, kan in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe een tekort aan water ontstaan. Dit tekort wordt veroorzaakt door de permanente waterbehoefte voor drinkwaterbereiding en industrie, alsmede seizoensafhankelijke waterbehoefte van de landbouw. Ook is water nodig ten behoeve van het bereiken en handhaven van een goede waterkwaliteit en aquatische ecologie. Tenslotte is water nodig ter compensatie van schut- en lekwaterverlies bij de sluisen te Eefde, Delden, Hengelo en Almelo en verliezen door wegzijging in bepaalde kanaalgedeelten en door verdamping. In de watervoorziening wordt voorzien door uit de IJssel water op te pompen en dit via de Twenthekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht te transporteren. Het beginpunt van de aanvoerketen wordt gevormd door het gemalencomplex bij de sluis te Eefde met een totale huidige pompcapaciteit van orde 14 m³/s bij een opvoerhoogte van ca. 6 meter. Hier wordt in de eerder genoemde periode het water opgepompt vanuit het voorpand naar het eerste pand.

Een gedeelte van dit water wordt door middel van het gemaal bij de sluis te Delden met een pompcapaciteit van orde 4,7 m³/s (bij een vaste opvoerhoogte van 6 meter) naar het tweede pand gepompt en vervolgens door middel van een gemaal bij de sluis te Hengelo met een pompcapaciteit van 7,7 m³/s (bij een vaste opvoerhoogte van 9 meter) naar het derde pand. Via deze aanvoerweg kunnen delen van Zuidwest Overijssel, De Gelderse Achterhoek en Twenthe van water worden voorzien.

Een ander gedeelte van het water kan, op aanvraag en naar behoefte van de provincie Overijssel, via het Zijkanaal naar Almelo en de aflatmogelijkheid in de sluis te Almelo op het

Kanaal Almelo - De Haandrik worden afgelaten met een maximale doorlaatcapaciteit van 8 m³/s. Via deze aanvoerweg worden delen van Salland, noordoost Overijssel, Twenthe en Zuid-Drenthe van water voorzien.

(De maximum doorlaatcapaciteit van 8 m³/s geldt in een situatie dat er tegelijkertijd scheepvaartverkeer plaatsvindt. Gedurende de nacht, als het scheepvaartverkeer stil ligt, kan de doorlaatcapaciteit tijdelijk worden vergroot tot maximaal 10 m³/s).

De te compenseren en via het gemaal van de sluis te Eefde aan te voeren waterbehoefte voor het voorzieningsgebied van het eerste pand varieert over het jaar genomen aanzienlijk.

Gedurende de periode december tot en met maart wordt dit kanaalpand gevoed door de hierop afwaterende beken en is er, uitzonderingen daargelaten, geen sprake van enige pompactiviteit. In het voorjaar ontstaat echter een moment dat de voeding door de afwaterende beken niet meer voldoende is om het kanaalpand op peil te houden en moet het tekort door middel van geringe hoeveelheden water uit de IJssel worden aangevuld. Later in het groeiseizoen neemt de waterbehoefte van vooral de landbouw toe. Gedurende het groeiseizoen varieert de waterbehoefte sterk. Er is dan sprake van relatief grote doch kortstondige (piek)behoeften. De gemalen bij de sluis Delden en de sluis Hengelo zijn het gehele jaar in gebruik voor het op peil houden van de bovengelige panden. Hoofdzakelijk is dit nodig om het schutwater terug te pompen. Op de desbetreffende panden vindt tevens relatief weinig afwatering vanuit de omgeving plaats, waardoor er meer en langer moet worden gecompenseerd door het pompbedrijf. Deze waterhuishoudkundige omstandigheden verklaren de opmerkelijke verschillen in de gemiddeld jaarlijkse pompactiviteiten van de drie gemalen (periode 2004 t/m 2010):

- sluis Eefde: inzet 132 dagen/jaar; hoeveelheid 51,0 miljoen m³/jaar
- sluis Delden: „ 316 „ 50,7 „
- sluis Hengelo: „ 211 „ 11,6 „

De aanvoer van water tijdens zowel normale als buitengewone omstandigheden betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.

Benodigde pompcapaciteit

Ten behoeve van het nakomen van de afspraken in het waterakkoord

Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht kan tot nader orde worden volstaan met de op dit moment opgestelde pompcapaciteit van het gemaal te Eefde.

Hierbij wordt het volgende opgemerkt:

Als bij het onderzoek ter voorbereiding van de vervanging/renovatie van de pompen blijkt dat het realiseren van een grotere pompcapaciteit (orde 50% meer) niet gepaard gaat met een onevenredig hogere kostprijs dan dient zeker overwogen te worden te besluiten een grotere pompcapaciteit te realiseren en wel om twee redenen:

- een grote pompcapaciteit vergroot het bedrijfsgemak . Gedurende langere perioden waarbij de maximale pompcapaciteit dient te worden ingezet is het prettig als je tussentijds kan wisselen tussen de pompen;
- een grotere pompcapaciteit vergroot de zekerheid van het –te allen tijde- kunnen leveren van de maximale pompcapaciteit

Tevens dient te worden onderzocht of de opvoerhoogte van ca. 6 meter ook in de toekomst, waarbij vaker en langduriger rekening moet worden gehouden met lagere IJsselstanden, een goed uitgangspunt is.

In de eerste versie van het waterakkoord is bepaald dat het moment waarop wordt besloten tot een eventuele capaciteitsuitbreiding met name wordt bepaald door het tempo waarin de

regionale waterbeheerders hun wateraanvoerplannen tot uitvoering brengen. Tevens is bepaald dat, zodra RWS als beheerder van het gemaal, op basis van waarnemingen gedurende minimaal twee pompseizoenen, tot de conclusie komt dat het noodzakelijk is de, reeds in het waterakkoord voorziene, capaciteitsuitbreiding te realiseren zij hierover zal rapporteren aan alle partijen van het waterakkoord. Deze rapportage zal onder andere bevatten:

- een analyse van de recente wateraanvoerproblematiek;
- een onderbouwing van de omvang van de gewenste capaciteitsuitbreiding (n.b: de capaciteitsuitbreiding hoeft niet noodzakelijkerwijs gelijk te zijn aan het maximum van de in het waterakkoord vermelde totale waterbehoefte);
- een beslissing over een voorziene uitbreiding van de pompcapaciteit wordt ruim van tevoren (1-3 jaar) genomen. De beslissing zal zijn gebaseerd op technische en bedrijfseconomische adviezen (van onder andere de DI van de RWS) en is onderworpen aan reguliere accountantscontrole;
- de informatie die ten grondslag ligt aan een dergelijke beslissing wordt verstrekt aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen. Alvorens een besluit over uitbreiding wordt genomen zal hierover met alle partijen zorgvuldig overleg worden gepleegd;
- de bijdrage aan de met de uitbreiding gepaard gaande investering is naar rato van de in het waterakkoord overeengekomen claims voor maximum wateraanvoer;
- als beheerder van het Twenthekanaal en het pompbedrijf te Eefde, Delden en Hengelo neemt Rijkswaterstaat, Dienst Oost-Nederland uiteindelijk autonoom beslissingen ten aanzien van een voorziene uitbreiding van pompcapaciteit.

Gedurende de looptijd van het vigerende waterakkoord hebben zich enige malen situaties voorgedaan waarbij het noodzakelijk was om gedurende een langere periode 7 dagen per week en 24 uur per dag met het maximale vermogen te pompen teneinde te voorzien in de watervraag. Dit is steeds, zij het ternauwernood, gelukt.

De voornaamste redenen voor het uitblijven van de behoefte aan vergroting van de pompcapaciteit zijn de volgende :

- het komt in de praktijk zelden of nooit voor dat in alle deelgebieden in Gelderland, Overijssel en Drenthe die via het gemaal te Eefde van water kunnen worden voorzien tegelijkertijd een piekwaterbehoefte wordt gegenereerd;
- de uitbreiding van de wateraanvoerplannen van de waterschappen was minder dan voorzien.

In het kader van de herziening van het waterakkoord heeft een inventariserend onderzoek plaatsgevonden waarbij alle partijen opnieuw de maximum benodigde aanvoercapaciteit hebben bepaald (Witteveen en Bos, Actualisatie aan-/afvoerdebieten en verdringsreeks Twenthekanalen en Overijsselsche Vecht, juli 2010).

De totale piekwaterbehoefte van de waterschappen is nu bepaald op 23,13 m³/s.

Rijkswaterstaat heeft de waterbehoefte voor peilbeheer geraamd op 4,14 m³/s.

Aldus is de bijgestelde totale piekaanvoerbehoefte 27,27 m³/s

De overwegingen die voor de eerste versie van het waterakkoord golden ten aanzien van de relatie tot de feitelijk opgestelde pompcapaciteit en een eventuele capaciteitsuitbreiding zijn nog dezelfde als destijds.

Daarbij komen nog de volgende nieuwe overwegingen:

- In een aantal gevallen geeft een hydrologische berekening aan dat de theoretische waterbehoefte van een aanvoergebied in een extreme droogtesituatie meer is dan de hoeveelheid water die op dit moment via het eigen regionale aanvoersysteem van het

waterschap kan worden geleverd. In die gevallen wordt geaccepteerd dat de fysieke aanvoercapaciteit de begrenzing vormt en dat er in die extreme situaties droogteschade zal optreden;

- De verwachting is dat, uitgaande van de verwachte klimaatsverandering, het in de toekomst vaker zal voorkomen dat tijdens een droogtesituatie die gepaard gaat met lage rivierafvoeren Rijkswaterstaat zich als beheerder van de Rijntakken, mede op basis van landelijke afwegingen, genoodzaakt ziet om beperkingen te stellen aan de wateraanvoer vanuit de IJssel naar het Twenthekanaal. Ook dit gegeven is voor de waterschappen een reden om een grens te stellen aan de gewenste piekwaterbehoefte.

Artikel 6. Inlaten van water

De inlaatdebieten zoals weergegeven in bijlage 2 betreffen de piekaanvoerbehoeften. Voor het bepalen hiervan is uitgegaan van een droogte-situatie met een overschrijdingsfrequentie van 1/10 jaar. Iedere inlatende waterbeheerder heeft voor de door hem beheerde watervoorzieningsgebieden een kental in liters/seconde/hectare geformuleerd. Deze wordt gedefinieerd als de stabilisatie van de maximum waterbehoefte die optreedt in een zomerperiode na een droge periode van 20 dagen. In het kental is mede opgenomen de hoeveelheid water die benodigd is voor beregening uit grond- en oppervlaktewater. Afhankelijk van een aantal cultuurtechnische variabelen varieert het door de waterbeheerders toegepaste kental tussen 0,20 en 0,59 l/s/ha.

De provincie Drenthe heeft de mogelijkheid om zowel middels het eigen Drents Primair Aanvoersysteem (DPA), via de route Meppelerdiep- (Verlengde) Hoogeveensevaart, als middels het systeem Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht en vervolgens via het Coevorden-Vechtkanaal en het Stieltjeskanaal water aan te voeren naar zuid-oost Drenthe.

Indien er omstandigheden zijn waarbij het niet mogelijk is om via de sluis te Almelo te voldoen aan de waterbehoefte van de inlatende beheerders op het kanaaltraject Almelo - Coevorden kan de inlaat van water door de provincie Drenthe via het Stieltjeskanaal, buiten de verdringingsreeks zoals aangegeven in bijlage 3, worden gestaakt.

Met nadruk wordt er op gewezen dat het tijdelijk beëindigen van de wateraanvoer via de Stieltjeskanaalsluis geen normale maar een buitengewone handeling is. Belangen die achter de Stieltjeskanaalsluis liggen mogen als gevolg van deze handeling niet worden benadeeld ten opzichte van de overige partijen in het waterakkoord. Pas en zolang de provincie Drenthe via de alternatieve aanvoerroute voldoende water kan aanvoeren waardoor alle belangen gediend kunnen worden kan zij meewerken aan het tijdelijk beëindigen van de aanvoer via de Stieltjeskanaalsluis. De (hogere) kosten die gepaard gaan met de alternatieve aanvoer zullen door de provincie Drenthe worden doorberekend aan de belanghebbende waterschappen.

In uitzonderlijke gevallen kunnen ook andere inlatende beheerders op het kanaaltraject Almelo - Coevorden via het bovengenoemde DPA van water worden voorzien.

Aanzeggingen van de coördinatiecommissie met betrekking tot het beëindigen of verminderen van het inlaten van water worden telefonisch gedaan en hierna per e-mail bevestigd.

Artikel 7. Doorvoer van water

Het water dat wordt ingelaten via inlaatpunt 100 (Coevordersluis) wordt vervolgens doorgevoerd over het Stieltjeskanaal-Hoogeveense Vaart en via Lutterhoofdwijk-Langewijk en Ommerkanaal.

Artikel 8. Waterafvoer en Afwatering

In het algemene gedeelte van de toelichting is uitvoerig ingegaan op de afwateringssituatie van het stroomgebied van het Twenthekanaal en de historische context hiervan. Uitgaande van de huidige inzichten op het gebied van integraal waterbeheer zijn partijen van mening dat het ongewenst is dat de afwatering naar het Twenthekanaal toeneemt.

De in lid 3 opgenomen bepaling ten aanzien van het nastreven van een “standstill” principe betreft het voorkomen van een **structurele toename** van de afvoer naar het kanaal. Dit impliceert dat in extreme omstandigheden (al dan niet met een overmachtsituatie) of bij dreigende calamiteiten incidenteel en tijdelijk kan worden afgeweken van de gemaakte afspraken over de afvoer naar het Twenthekanaal. Dit alleen in goede overleg tussen het betreffende waterschap en Rijkswaterstaat.

Artikel 9. Waterkwaliteit

Bij de twee hoofd-waterbewegingen die in dit waterakkoord zijn te onderscheiden, speelt de kwaliteit van het water een belangrijke rol.

De eerste situatie is die waarbij in perioden met watertekorten ten behoeve van de watervoorziening IJsselwater wordt aangevoerd naar de Twenthekanalen en vervolgens wordt doorgevoerd via het Kanaal Almelo - De Haandrik, de Overijsselsche Vecht en het Coevorden - Vechtkanaal. Waterkwaliteitsmetingen door de waterkwaliteitsbeheerders van het aanvoersysteem zijn in dit geval van groot belang voor de waterkwaliteitsbeheerder van het ingelaten water teneinde te kunnen bepalen of het aangevoerde - gebiedsvreemde - water voldoet aan de eisen die hieraan worden gesteld, gezien vanuit de functies van het watervoorzieningsgebied.

De tweede situatie betreft een tegengestelde waterbeweging naar de Twenthekanalen tijdens perioden met wateroverschot. De waterkwaliteitsmetingen door de waterkwaliteitsbeheerders van de naar het Twenthekanaal afvoerend beken zijn van belang voor de Rijkswaterstaat als waterkwaliteitsbeheerder van de Twenthekanalen. De Twenthekanalen, maar ook de stroomafwaarts gelegen watersystemen IJssel en IJsselmeer hebben vele functies (o.a. de - toenemende - drinkwaterfunctie) waarbij de waterkwaliteit een belangrijke rol speelt. De rijkswaterstaat gebruikt de waterkwaliteitsgegevens onder andere voor toetsing aan de waterkwaliteitsdoelstellingen en voor het opstellen van water- en stoffenbalansen. De in bijlage 7 genoemde waterkwaliteitsmeetpunten van de waterschappen Regge en Dinkel en Rijn en IJssel geven naar verwachting gezamenlijk een goede indicatie van de waterkwaliteit voor de 27 locaties waar water kan worden afgevoerd naar de Twenthekanalen.

Voor de waterkwaliteit in de onderscheiden waterlichamen gelden verschillende normen op basis van de Kaderrichtlijn Water en de uitwerking daarvan in de waterwet. Het betreft:

- Europese normen voor prioritaire stoffen en Rijnrelevante stoffen;
- de normen voor chemie zijn in de AMvB BKMW (Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009) vastgelegd;
- Nationale normen voor ecologie ondersteunende stoffen, waaronder nutriënten, zijn door de Provincies vastgelegd in het Omgevingsbeleid;
- Voor de overige waterlopen zijn geen normen vastgelegd, tenzij de waterschappen dit zelf hebben gedaan. In overleg tussen het Rijk, IPO en UvW wordt bepaald hoe hier

mee om wordt gegaan. Enige toetsing in de huidige situatie is dat afvoer c.q. lozing op een waterlichaam geen verslechtering mag veroorzaken;

- regionale richtwaarden voor biologische stoffen, planten en dieren; het gaat om richtwaarden voor het stroomgebied Rijn-Oost, waarmee zowel de waterschappen als Rijkswaterstaat werken.
- Het doeljaar voor de KRW is 2015 met een (te onderbouwen) uitstel tot respectievelijk 2021 en 2027

De waterschappen spannen zich naar vermogen in om vervuiling van de waterafvoer als gevolg van beheer en onderhoud te voorkomen. Hierbij moet worden gedacht aan maaisel en zand.

In bijlage 7 is een overzicht gegeven van de analysepakketten die in het kader van dit waterakkoord door de waterbeheerders worden gehanteerd. Hierbij wordt opgemerkt dat ten aanzien van de daadwerkelijke invulling van de pakketten nuanceverschillen tussen waterbeheerders kunnen optreden.

Bijlage 7 bevat tevens een overzicht van de monsterlocaties voor waterkwaliteit, waarbij per locatie is aangegeven:

- in welk watersysteem de locatie is gelegen;
- voor welk aanvoer- of afvoerpunt de monsterlocatie representatief is;
- de x- en y-coördinaten van het waterkwaliteitsmeetpunt
- of het meetpunt in een permanente meetcyclus is opgenomen dan wel eens in de zoveel jaar wordt bemonsterd;
- de van toepassing zijnde analysepakketten en de analysefrequentie.

De monsterlocaties zijn tevens aangegeven op de kaarten 4 t/m 7.

Iedere waterbeheerder behoudt de vrijheid om tussentijds zijn meetprogramma op onderdelen te wijzigen op basis van gewijzigde prioriteiten of inzichten. De waterbeheerders nemen zich voor om in onderling overleg hun meetprogramma's verder te optimaliseren en nader op elkaar af te stemmen.

Artikel 10. Ecologische kwaliteit

Partijen volgen de eigen beleidsdoelen na op het gebied van de ecologische kwaliteit van het water, waaronder de ecologische doelen die op basis van de KRW en (voor zover van toepassing Natura 2000) zijn vastgesteld.

Het handhaven van een minimale afvoer over het gehele traject van de Overijsselsche Vecht is noodzakelijk ten behoeve van het functioneren van de vispassages die zijn aangelegd ter plaatse van alle Vechtstuwen.

Het minimale debiet door een vispassage van 1,5 m³/s is bepaald op basis van aanbevelingen over het functioneren van vispassages in [Boiten, 1989] en [Stolwijk et al, 1993].

Samengevat wordt in deze bronnen gesteld dat voor het type vispassages zoals toegepast in de Overijsselsche Vecht een ontwerpdebiet van 1,5 à 2 m³/s geldt. Daarnaast wordt er van uit gegaan dat de visoptrekvoorziening het gehele jaar door functioneert, aangezien visoptrek, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts, het gehele jaar door plaatsvindt en verschilt per soort (afhankelijk van paai-, voedsel-, opgroei- en overwinteringsgebied).

De resultaten van een onderzoek naar de doelmatigheid van de vispassages zijn bemoedigend. Het blijkt dat alle relevante soorten van de vispassage gebruik maken [Cazemier, 1990].

Een andere reden voor het handhaven van een minimale afvoer is de zuurstofhuishouding van de rivier. Weliswaar is er sprake van een voeding van de Vecht door regionale kwel, doch dit kwelwater is per definitie zuurstofarm.

Bij lage afvoeren zal de minimale afvoer worden doorgevoerd via de vispassages.

Voldoende watervoering is in droge perioden van groot belang voor de ecologische kwaliteit van vrij stromende wateren. Waar dergelijke wateren als doorvoermedium voor het aan te voeren kanaalwater zouden kunnen dienen, verdient een dergelijke optie sterke overweging. Dit geldt in iets mindere mate ook voor het bevorderen van de vismigratie via vispassages in droge perioden in waterlopen die als doorvoermedium zouden kunnen dienen.

evaluatie

In het kader van de evaluatie van het waterakkoord in 2004 is de vistrek door de Overijsselse Vecht opnieuw aan de orde geweest. Een werkgroep, bestaande uit van ecologen van diverse partijen van het waterakkoord, kwam na een onderzoek tot de volgende conclusies:

- Indien de afvoer van de Vecht (bij Emlichheim) meer dan 1,5 m³/s bedraagt, dient er ten minste 1,5 m³/s over de vistrappen moet gaan.
- Deze afvoer is niet alleen van belang voor de vistrek maar ook voor andere organismen, de waterkwaliteit en de algemene ecologische functie.
- De ad hoc werkgroep adviseert (nadrukkelijk) om de tekst van artikel 10 niet te wijzigen.
- De ad hoc werkgroep tekent daarbij aan dat zij er vanuit gaat dat de partijen het waterakkoord ook op dit punt loyaal uitvoeren.

(coördinatiecommissie; ad hoc werkgroep vismigratie, 03-12-2004)

Artikel 11. Meten, registreren en regelen

Juridische basis voor meten

In artikel 6.16 van de Waterregeling wordt gesteld “dat het verboden is om zonder vergunning van de minister als bedoeld in artikel 6.5 van de wet meer dan 5000 m³ water per uur te brengen in, of meer dan 100 m³ water per uur te onttrekken aan een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk, indien:

- a. de in- of uitstroomsnelheid meer bedraagt dan 0,3 m/s, of
- b. de handeling plaatsvindt in samenhang met een activiteit waarvoor op grond van artikel 6.2 van de wet een vergunning is vereist.

Gebruik van de meetgegevens

De on-line meetinformatie wordt door de Rijkswaterstaat gebruikt als invoer voor het digitaal informatiesysteem voor het waterbeheer op de Twenthekanalen. Dit systeem geeft de Rijkswaterstaat een continu totaaloverzicht van het actuele waterbeheer op en rond de Twenthekanalen. De beheerder kan deze informatie gebruiken om zo effectief mogelijk in te spelen op veranderingen in het waterbeheer als gevolg van waterbehoefte, waterafvoer en/of bij calamiteiten.

De informatievoorziening met betrekking tot de aanvoer van water en de exploitatiekosten van de gemalen is nodig ten behoeve van het bepalen van de tarieven voor wateraanvoer die door het Rijk in rekening worden gebracht.

Daarnaast wordt deze informatie - en dit geldt ook voor de informatie met betrekking tot de afvoer van water - gebruikt voor het opstellen van water- en stoffenbalansen en ten behoeve van planvorming en beleidsvoorbereiding.

Evaluatie meetproces

De partijen in het waterakkoord willen voorkomen dat over en weer onevenredig zware meeteisen worden opgelegd en hebben daarom gezocht naar een pragmatische benadering.

In het kader van de evaluatie van het waterakkoord in 2004 is een ad-hoc werkgroep “meten en ijken” ingesteld die tot de conclusie kwam dat de meeteisen zoals verwoord in de eerste versie van het waterakkoord kosten en inspanningen met zich meebrachten die niet in een redelijke verhouding stonden tot de kosten van verrekening van het geleverde water. Daarom is besloten af te zien van de oorspronkelijke meeteisen en te volstaan met het uitspreken van een gezamenlijk committent om de aangevoerde- en afgevoerde debieten zo nauwkeurig als redelijkerwijs mogelijk is te bepalen. Dit houdt tevens in dat, waar het bepalen van debieten berust op schattingen deze periodiek worden geverifieerd op basis van ad hoc debietmetingen. (coördinatiecommissie; ad hoc werkgroep meten en ijken, 22-12-04)

Wat het afvoeren van water betreft wordt uitgegaan van het uitgangspunt dat de beheerder van het Twenthekanaal, ten behoeve van onder andere het opstellen van water- en stoffenbalansen, de belangrijkste afvoerpunten wil laten bemeten. In concreto wordt er van uitgegaan dat op elk punt van het kanaal 80 % van de door het daarachtergelegen stroomgebied geleverde HW-afvoer (1/1 jaar) moet worden bemeten. Bij toepassing van dit criterium, dat is uitgewerkt in bijlage 8, wordt 89 % van de afvoer naar het Twenthekanaal bemeten, waarbij in totaal 12 van de 34 afvoerpunten (ca 35 %) dienen te worden bemeten.

Artikel 12. Informatievoorziening

Ten aanzien van artikel 11 is toegelicht dat de meetinformatie die on-line beschikbaar gesteld wordt aan het digitaal informatiesysteem voor het waterbeheer op de Twenthekanalen gebruikt wordt ten behoeve van een zo effectief mogelijk beheer. Het behoeft geen betoog dat alle partijen in het waterakkoord hierbij zijn gebaat. Het spreekt tevens vanzelf dat een ongestoorde on-line gegevensvoorziening van groot belang is voor de juiste werking van het systeem.

Artikel 13. Investeringskosten

Onder een “voorziene capaciteitsuitbreiding” wordt verstaan een in bijlage 2 opgenomen uitbreiding om aan de (toekomstige) watervraag te voldoen.

Onder een “onvoorziene capaciteitsuitbreiding” wordt verstaan een uitbreiding om aan de (toekomstige) watervraag te voldoen die niet is opgenomen in bijlage 4.

Artikel 14. Exploitatiekosten

Bijlage 10 bevat de methodiek voor het bepalen van de exploitatiekosten. De methodiek is vastgelegd in een spreadsheet-programma, waarvan de invoergegevens jaarlijks dienen te worden geactualiseerd op basis van het dan geldende prijspeil.

Artikel 15. Geschillen

In de situatie vóór het sluiten van het waterakkoord is het zelden voorgekomen dat tussen partijen geschillen ontstonden over de aan- en/of afvoer van water. Partijen gaan er van uit dat in deze situatie na het sluiten van het waterakkoord geen verandering zal komen.

Mochten er onverhoopt toch geschillen ontstaan dan is het de wens van partijen deze in eerste instantie in onderling overleg op te lossen.

Mocht dit niet leiden tot een oplossing, die door alle bij het geschil betrokken partijen als bevredigend wordt ervaren, dan bestaat de verplichting het geschil voor te leggen aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Artikel 16. Vrijwaring

De in dit artikel beschreven vrijwaring kan twee situaties betreffen.

Ten eerste de situatie waarbij schade zou ontstaan als gevolg van het inlaten van water. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het inlaten van water van onvoldoende kwaliteit.

Een tweede situatie is die waarbij schade zou ontstaan als gevolg van het onvoldoende of geheel niet aanvoeren van water.

Artikel 17. Calamiteiten

In dit artikel wordt nadrukkelijk gesteld dat de waterbeheerder van het oppervlaktewaterlichaam waarin de calamiteit optreedt eerstverantwoordelijke is voor het signaleren, melden en bestrijden van de calamiteit. Dit houdt in dat deze waterbeheerder, ongeacht hetgeen in dit waterakkoord is geregeld ten aanzien van de coördinerende rol van de ambtelijke droogtecommissie bij het beperken van de nadelige gevolgen van de calamiteit, verondersteld wordt direct in actie te komen bij het bestrijden van de calamiteit.

Onder verwijzing naar de definitie van een calamiteit in artikel 1 wordt er op gewezen dat een calamiteit niet alleen betrekking heeft op de chemische kwaliteit van het water.

Indien, bijvoorbeeld, als gevolg van het in ongereede raken van de spuivoorziening van de scheepvaartsluis te Almelo de doorvoer van water naar het Kanaal Almelo - De Haandrik zou stagneren, zal de beheerder van deze spuivoorziening (i.c. de provincie Overijssel) de benedenstrooms gelegen inlatende beheerders direct verzoeken het inlaten onverwijld te staken, teneinde te voorkomen dat het kanaalpeil onder een kritisch niveau komt.

Artikel 18. Taken coördinatiecommissie

De taken van de coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden bestaan uit het volgende:

- het signaleren van een (dreigende) buitengewone omstandigheid;
- het nemen van maatregelen teneinde de schade als gevolg hiervan zoveel mogelijk te beperken;
- het coördineren en sturen van de verdeling van het nog beschikbare water;
- het informeren van de betrokken waterbeheerders in dergelijke situaties.

Bij de verdeling van het water in buitengewone omstandigheden (i.c. watertekortesituaties) wordt uitgegaan van de prioriteitsregels, zoals vastgelegd in bijlage 3 behorende bij dit waterakkoord.

De in Artikel 18 lid 3 bedoelde situatie waarbij Rijkswaterstaat namens de coördinatiecommissie maatregelen neemt, heeft betrekking op bijvoorbeeld het geheel of gedeeltelijk afsluiten van inlaatkunstwerken en nadrukkelijk niet op de watersystemen in beheer bij het waterschap.

Indien een calamiteit voor de burgemeester(s) van de gemeente(n) waarbinnen (een gedeelte van) het aanvoer- of afvoersysteem is gelegen, aanleiding vormt om de Wet Rampen en Zware Ongevallen van toepassing te verklaren, is de ambtelijke droogtecommissie ondergeschikt aan het gezag van de burgemeester(s). In een dergelijk geval kan de ambtelijke droogtecommissie zich beschikbaar stellen om hierbij advies en ondersteuning te verlenen.

Artikel 19. Wateraanvoer en waterverdeling

Geen toelichting.

Artikel 20. Evaluatie van het waterakkoord

Geen toelichting

Artikel 21. Wijzigen van waterakkoord

De procedurele bepalingen voor de totstandkoming van het waterakkoord (bijlage 11) zijn overeenkomstig van toepassing op de wijzigingsprocedure. De wijziging van het waterakkoord kan een complexe en tijdrovende zaak zijn. Om deze reden achten partijen het noodzakelijk om een beoogde wijziging met argumenten te onderbouwen en, alvorens de formele wijzigingsprocedure in gang te zetten, onderling te bespreken. In dit vooroverleg kan tevens worden onderzocht of, indien wordt besloten tot het doorlopen van de wijzigingsprocedure, het uit efficiëntie-overwegingen mogelijk is ook andere wijzigingen mee te nemen.

In die gevallen waarin als gevolg van een voorgestelde wijziging van het waterakkoord, naar het oordeel van een partij, de belangen van derden in het geding zijn, wordt de desbetreffende partij geacht de mening van de belanghebbende over de beoogde wijziging in te winnen.

Artikel 22. Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water

Voorzover het de aanvoer, doorvoer of afvoer van water betreft komen alle bestaande vergunningen op grond van artikel 87, lid 2 van het Algemeen Reglement voor Politie voor rivieren en rijkskanalen (ARP) met het vaststellen van het waterakkoord te vervallen.

Voorzover in bovengenoemde vergunningen regelingen waren opgenomen voor het aanleggen, hebben en houden van een werk, blijven deze vergunningen van kracht, zij het dat ze komen te vervallen onder de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken, die in de plaats is gekomen van het ARP.

REFERENTIES

- Coördinatiecommissie waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht, 1999
waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht (eerste versie)
- Coördinatiecommissie waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht, 2004
Evaluatie waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht
- Coördinatiecommissie waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht,
ad hoc werkgroep vismigratie, 2004
Evaluatie vispassages Overijsselsche Vecht
- Coördinatiecommissie waterakkoord Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht,
ad hoc werkgroep meten en ijken, 2004
Evaluatie meetinrichtingen
- Heitling, H. en Lensen, L. , 1984
De Twenthekanalen,; succes van een mislukking
Terra, Zutphen
- Hydrologic, 2010
Samenhang afvoeren IJssel en Twenthekanalen
Hydrologic BV, Amersfoort
- Lindert, G.H.M. te, 1995
De Twenthekanalen; een technisch-historische analyse van een veelzijdig artefact
Afstudeerscriptie Universiteit Twenthe. 1995
- Tauw, 2008
Verkennde studie waterinlaat van sluis Almelo
Tauw, Deventer
- Witteveen+Bos, 2010
Actualisatie aan- en afvoerdebielen en verdringingsreeks waterakkoord
Twenthekanalen/Overijsselsche Vecht.
Witteveen+Bos, Deventer
- Witteveen+Bos, 2011
Modelmatige onderbouwing capaciteit aflatwerken Eefde,
Witteveen+Bos, Rotterdam

BIJLAGEN

bijlage 1. Afvoeren naar de Twenthekanalen (in m³/s)

Punt	Km	Toevoer(-en)	-----Q _{1/100_r} -----		code stroomgebied*	ha./w.s.
			MW	ΣMW		
Hoofdkanaal						
1	50,20	Usselerstroom	6,21	6,21	k1a	2704/WRD
	45,10	3e Pand TK (sluis Hengelo)	0,15	6,36	..	62/RWS
2	44,98	Schoolbeek	0,81	7,17	k2b	362/WRD
3	44,97	Koppelleiding, Elsbeek 1	9,11	16,28	k2a	4.960WRD
					d1a1	****/WRD
4	44,16	Strootbeek, Elsbeek 2	0,73	17,01	k2c	325/WRD
5	43,35	Zandboersleiding	1,90	18,91	k2d ged.	818/WRD
6	42,64	Waterg. Oelerbrug	0,09	19,00	k2d	38/WRD
7	42,12	Nieuwe Oelerbeek	4,76	23,76	k2e+	2.125/WRD
8	38,05	Waterl. bij de Schutte	0,04	23,80	k2f	17/WRD
	36,30	2e Pand TK (Sluis Delden)	0,18	23,98		74/RWS
9	36,05	Hagmolenbeek	12,87	36,58	k3a/k3a1	5.537/WRD
10	35,67	Waterl. door Scholtenbroek	0,22	37,07	k3b ged.	99/WRD
11	34,95	Oude Hagmolenbeek	0,02	37,09	k3c ged.	11/WRD
12	34,39	Waterl. Exterkottenlanden	0,19	37,28	k3b ged.	87/WRD
Zijkanaal						
13	16,00	Banisgemaal [g]	10,00	47,28	n.v.t.	n.v.t./WRD
14	1,86	Galgenvelder Waterl.	0,45	47,73	k3d	201/WRD
15	1,54	Oude Hagmolenbeek	0,99	48,72	k3c ged.	443/WRD
	34,20	aansluitingspunt 1e Pand TK			k3	150/RWS
Hoofdkanaal						
16	33,21	Wienerveldsleiding	2,54	51,26	k3b ged.	1135/WRD
17	32,61	Bentelerbeek	0,06	51,32	k3b ged.	26/WRD
18	32,36	Keizerskampen	0,07	51,39	k3e	33/WRD
19	31,79	Bolscherbeek	5,66	57,05	k3f	2.528/WRD
20	30,47	Waterl. ⁿ Haaksbergerweg en Wegdammerhoek	0,40	57,45	k3g	177/WRD
21	29,51	Poelsbeek	8,98	66,43	k3h/k3i	4.008/WRD
22	28,11	[g]Stokkumerflier	0,56	66,99	k3m	972/WRD
23	28,11	Boven-Regge/Diepenh. Molenbeek	2,61	69,60	k3j	1.233/WRD
24	26,82	[g] Leidebeek	0,33	69,93	k3k	287/WRD
25	24,34	Waterl. Mareveld	0,09	70,02	k3l ged.	40/WRD
26	23,34	Waterg. van het Maserveld	0,12	70,14	k3l ged.	98/WRIJ
27	22,95	Overstort Schipbeek	8,00	78,14	n.v.t.	n.v.t./WRIJ
28	22,09	Zuider Afwateringskanaal	7,15	85,29	k3n ged.	3.461/WRIJ
29	21,39	Slinge	1,37	86,66	k3n ged.	683/WRIJ
30	20,81	Overstort Bolksbeek	48,00	134,66	n.v.t.	n.v.t./WRIJ
31	16,93	Grote Waterleiding	7,84	142,50	k3o	4.044/WRIJ
32	16,87	Tenkhorsterbeek	0,51	143,01	k3p ged.	422/WRIJ
33	16,00	Overstort Berkel ^{ie} Lochem	32,00	175,01	n.v.t.	n.v.t./WRIJ
34	13,76	Aalsvoort	1,07	176,08	k3p ged.	637/WRIJ
40	10,59	Boevinkgoot	0,06	176,14	n.v.t.	27/WRIJ
	3,30	1e Pand TK (Sluis Eefde)	0,67			280/RWS
TOTAAL Sluis Eefde			176,81			

bijlage 1. (vervolg)

Punt	Km	Toevoer(-en)	-----Q _{1/100} ----- code stroomgebied*		ha./w.s.
			MW	ΣMW	
Hoofdkanaal (Voorpand)					
35	3,30	Afwatering v.d. Bierkamp	0,92	177,73 n.v.t.	424/WRIJ
36	3,22	Afleidingskanaal van de Berkel	47,00	244,73 n.v.t.	n.v.t./WRIJ
37	2,90	Eefsebeek	7,37	252,10 n.v.t.	3.923/WRIJ
38	1,61	Polbeek	1,10	253,20 n.v.t.	n.v.t./WRIJ
39	0,81	Oude Eefsebeek	1,00	254,20 n.v.t.	n.v.t./WRIJ
Totaal Twenthekanalen			1,02	255,22	

Toelichting bepaling laterale afvoerdebieten

De in deze bijlage vermelde afvoeren zijn bepaald in overleg tussen de waterschappen Rijn en IJssel en Regge en Dinkel en Rijkswaterstaat, Oost-Nederland en vastgelegd in hoofdstuk 5 van rapport Actualisatie aan- en afvoerdebieten en verdringingsreeks Twenthekanalen/Overijsselse Vecht (Witteveen+Bos, juli 2010).

Toelichting gebruikte termen

inl. dr inlaatduiker

[g] gemaal

ged. gedeeltelijk

gem. gemiddeld

MW Maximum waterpeil (oude benaming h.h.w., hoogste hoogwater). Dit is het peil, dat één à twee dagen per 50-100 jaar wordt bereikt of overschreden. Het treedt op bij dubbele maatgevende afvoer en als norm geldt, dat de aanliggende gronden juist hoogwatervrij blijven. Indien verhard gebied afwatert op landelijk gebied, geldt voor de toelaatbaar geachte peilstijging bij maatgevende afvoer: boordvol of juist hoogwatervrij bij een afvoer met een frequentie van 1 x per 25 jaar.

*) Code stroomgebied: volgens de provinciale nota 'Stroomgebieden in Overijssel 2011'.

De Q's zijn uurgemiddelden.

Toelichting per afvoerpunt:

- 1 Verdeelwerk Hegebeek/ Usselerstroom (Afvoer volledig via Usselerstroom. Inclusief 905 ha. Duits stroomgebied)
- 3 De Elsbeek voert gedeeltelijk af op het Twenthekanaal. De eerste 2 m³/s van 11,11 via de Omloopleiding.
- 5 Afvoer via 2 regenwateruitlaten van gescheiden rioolstelsel gemeente Hengelo.
- 6 Vanuit leiding 20-9-2 (k2e) 0,050 m³/s aanvoer.
- 9 Vanuit k3a naar k2e: zie punt 7.
- 10 maximum capaciteit Banisgemaal
- 13 Het J. Banisgemaal wordt alleen bij zeer hoge afvoeren in gebruik gesteld. Ter plaatse van het gemaal kan tevens water worden ingelaten. In 'Stroomgebieden in Overijssel'-september 1987 geeft de provincie Overijssel als capaciteit max. 10 m³/s op.
- 21 Zie punt 24.
- 22 *) Afvoer via [g] met cap. van ~ 0,56 m³/s (fysisch maximum).
- 23 eerste 0,15 m³/s van 2,76 m³/s gaat via een duiker onder het Twenthekanaal door
- 24 Afvoer deels via [g] met cap. 20 m³/min ~ 0,333 m³/s (fysisch maximum). Het overige via punt 21.
- 25 In vorige versie van waterakkoord in beheer bij WRIJ
- 27 op basis van meetgegevens (notitie WRIJ) grootste gedeelte gaat onder Twenthekanaal door
- 30 maximum afvoercapaciteit overstort Bolksbeek
- 31 maximum afvoercapaciteit overstort Berkel
- 36 op basis van meetgegevens (notitie WRIJ)
- 38 maximum afvoercapaciteit gemaal
- 39 maximum afvoercapaciteit gemaal

Bijlage 2.

Aanvoeren (in m³/s)

Punt	Km	Aanvoer	Q _{max}	Ha's/Waterschap
Twenthekanaal; Hoofdkanaal				
87	39,80	Twickelervaart Delden	0,31	1.563/WRD
102	36,02	Hagmolenbeek (20-0-4-7)	0,04	176/WRD
105	33,46	[toek. inl] Potlee	0,07	289/WRD
52	31,79	Toek. inl. Bolscherbeek	0,18	1.194/WRD
104	29,57	[toek. inl] Oude Poelsbeek	0,10	n.v.t./WRD
53	28,11	[g] inl. Stokkumerflie	0,42	1.043/WRD
54	25,72	[g] aanv. Herikervlie tbv WMO	0,14	723/WRD
55	22,95	inl. Schipbeek	1,40	6.598/WRIJ
Twenthekanaal; Zijkanaal naar Almelo				
56	>16,00	inl. dr J. Banisschuiven	0,43	n.v.t./WRD
107	>16,00	[inl] Hedeman	0,00	21/WRD
101	8,69	[toek inl] Doorbraak	0,16	644/WRD
57	6,8	Grasbroek (vervallen)	----	(ten behoeve van Vitens) n.v.t./RWS
106	4,88	[toek. inl] Twickelervaart (onderleider)	0,15	611/WRD
103	3,40	[toek. inl] Hagmolenbeek (3-0-3-2)	0,05	211/WRD
Twenthekanaal; Hoofdkanaal				
58	14,8	inl. Lochem	1,30	3.112/WRIJ
59	11,18	inl. Herkel (Eefsebeek)	0,20	687/WRIJ
Kanaal Almelo - de Haandrik				
60	8,53	inl. dr VriezenveenscheVeenkan.	0,88	4.226/WRD
61	10,10	inl Vroomshoop		
		- Gemaal Eelerberg	1,73	6.100/WGS
		- inl Vroomshoop	1,50	2.193/WRD
62	13,8	inlaat Geerdijk Hammervlie	0,80	1.323/WRD
63	15,12	2 inl.dr Nieuwe Stroomkanaal	0,24	686/WVV
90	20,80	inl Boerendijk of Lijntje (Dooze)	0,33	1.114/WVV
64	21,91	inl.dr Brucht	0,16	389/WVV
65	22,50	inl.dr Zilverveen	0,03	86/WVV
66	23,49	inl. Emtenbroek	0,03	85/WVV
67	23,05	inl.dkr Eggenweg/Hoogeweg	0,13	335/WVV
68	25,33	Radewijkerbeek	0,82	2.039/WVV
108	25,70	[inl.dr.] Baalderveld	0,02	n.v.t./WVV
109	27,18	[toek. inl] Roskam	0,04	180/WVV
69	28,50	inl.dr Loozen	0,02	56/WVV
70	31,3	inl.dr. Holthema (ged.)	0,06	210/WVV
100	Coevorden Vecht kanaal			
		gemaal Langewijk	0,36	1.200/WGS
		gemaal Langewijk (doorvoer)	0,58	2.000/WRW
		gemaal Langewijk (doorvoer)	0,14	327/WVV
		gemaal Emsland 1	1,00	3.331/WGS
		gemaal Emsland 2	0,16	523/WGS
		gebied Den Oosterhuis	0,07	225/WRW
		diverse inlaten WVV	3,96	15.832/WVV

bijlage 2. (vervolg)

Punt	Km	Aanvoer	Q _{max}	Ha's/Waterschap
		gemaal Stieltjeskanaalsluis	1,20	n.v.t./prov. Dr.

Overijsselsche Vecht

71	1,14	[nl.dr] Holtheme (ged.)	0,24	599/WVV
74	26,73	[g]. Junne I (Stegeren)	0,36	612/WVV
75	35,60	[g] gemaal Vilsteren (Piepenplas)	0,31	25/WGS
76	36,40	inl. Marswetering	0,32	1.600/WGS
77	37,78	[g]. gemaal de Stouwe	1,00	3.331/WGS
78	43,03	[g] gemaal Rechteren (kasteel)	0,16	47/WGS
79	45,84	[g] gemaal Den Berg	0,43	1.425/WGS
80	48,00	[g]. Gemaal Vechterweerd	0,43	1.425/WGS
81	48,90	inl. dr Broekhuizen	0,84	2.798/WGS
84	49,1	inl dr oeverwinning tbv Vitens	0,15	WGS

Aanvoeren RWS

4,14

(exclusief drinkwatervoorziening, punten 57 en 84)

w.v.:

Peilhandhaving	1,77
Schutverlies	2,22
Particulieren (bereg./veedr.)	0,09
Industrie	0,06

TOTAAL AANVOEREN

27,59

Opmerkingen, aandachtspunten en toelichtingen:

Algemeen

- o De vermelde aanvoeren betreffen de piek-aanvoerbehoeften, inclusief een eventuele uitbreiding hiervan binnen een periode van 5 jaar na het sluiten van het waterakkoord.
- o De volgende inlaatpunten die werden vermeld in de voorgaande versie van het waterakkoord zijn komen te vervallen: 50, 51, 57, 72, 73, 85, 86, 88, 89, 91, 92, 93 en 94
- o Verklaring van de termen.

inl. dr	inlaatduiker
[g]	gemaal
ged.	gedeeltelijk
gem.	gemiddeld
Q _{max}	max. waterbehoefte.
<u>m</u>	bemeten

bijlage 2 (vervolg)

Per inlaatpunt:

Twenthekanalen

- 52 Op de Oude Bolscherbeek komen overstorten van de gemeente Goor uit. In droge perioden staat deze leiding droog en veroorzaakt stankoverlast. Voor de doorspoeling van deze leiding zal 0,18 m³/s benodigd zijn
- 55 gemaal kan maximaal 1,6 m³/s verpompen. In de praktijk is 1,4 m³/s steeds voldoende gebleken; daarom wordt dit debiet aangehouden. WRD neemt 0,2 m³/s af voor het gebied Westervlier
- 56 Q_{max} J. Banisschuiven = 0,43 m³/s. via de inlaatduiker.
- 58 Bij het inlaatpunt wordt momenteel 1,0 m³/s ingelaten. In de praktijk is sprake van watertekort in verband met het op peil houden van het stedelijk water in Zutphen. Dit komt vooral door de aanleg van de Wijk Leesten. Daarom wens om debiet te verhogen met 0,3 m³/s. Debiet doorspoelen stedelijk water wordt derhalve verhoogd van 0,5 naar 0,8 m³/s. Resterende debiet van 0,5 m³/s is voor landbouw.
- 59 Inlaat Herkel. In de praktijk kan worden volstaan met 0,3 m³/s.
- 87 Inlaat Twickelervaart t.b.v. watervoorziening landbouw en natuur.

Kanaal Almelo - de Haandrik

- 61 Via de inlaat Vroomshoop wordt voldaan aan de watervraag vanuit WRD (2193 ha - 1.50 m³/s). Daarnaast wordt water doorgevoerd naar het beheergebied van WGS (6100 ha - 1.73 m³/s, waarvan 0.20 m³/s voor de compensatie van drinkwaterwinning Nijverdal)
- 62 Inl. Geerdijk Hammervlier. Inl. capaciteit 0,8 m³/s, w.v. ca. 0,2 m³/s ter compensatie van drinkwaterwinning.

Coevorder grachten

- 100 Via gemaal Langewijk wordt water aangevoerd voor WGS (1200 ha - 0.36 m³/s), WVVt (327 ha - 0.14 m³/s) en WRW (2000 ha - 0.58 m³/s). In waterakkoord Langewijk zijn nadere afspraken tussen deze waterbeheerders vastgelegd. De wateraanvoer voor WVV van diverse inlaten na inlaatpunt 100 van 3,96 m³/s is inclusief 0,06 m³/s voor doorspoelen stedelijk water Coevorden en inclusief de hoeveelheid doorvoerwater aan WGS en WRW Marslanden te Hardenberg 0,01 m³/s, Dantevijvers Ommen 0,04 m³/s. Ook inclusief 0,08 voor beregening kapitaalintensieve gewassen (boomteelt)

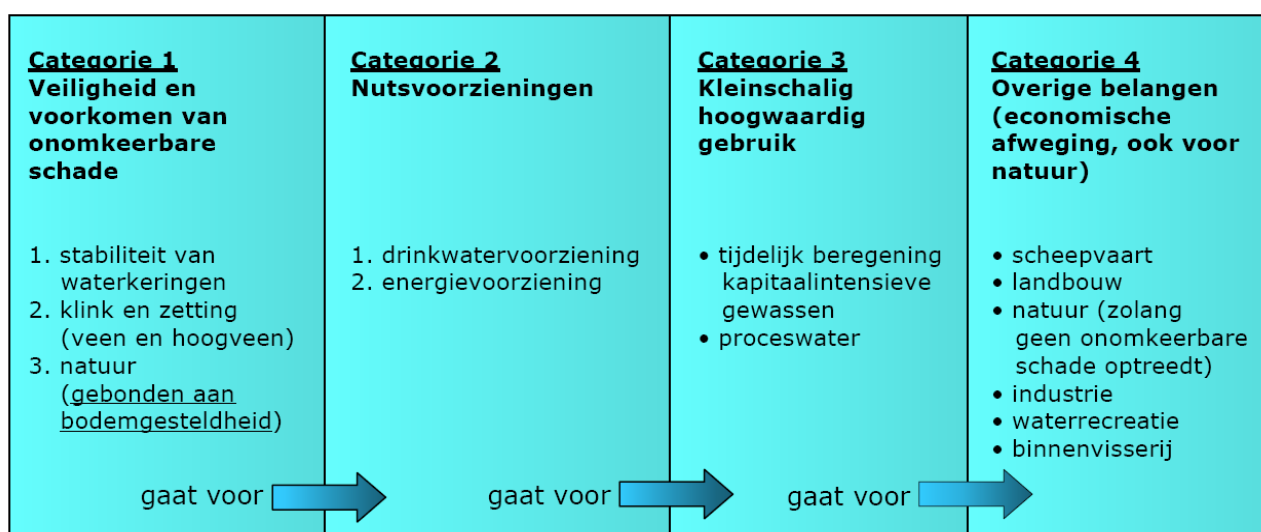
Overijsselsche Vecht.

- 75 maximum capaciteit gemaal Vilsteren (0,31 m³/s)
- 76 Inlaat Rechterense Veld (Marswetering) (0,32 m³/s) betreft waterconserveringsplan en geen wateraanvoerplan.
- 77 Aanvoergebied gemaal De Stouwe 3.137 ha,
- 78 De inlaat bij het kasteel Rechteren geschiedt rechtstreeks in de ruim bemeten gracht en levert geen problemen op. Het [g] Rechteren (cap. 0,16 m³/s) aan de noordzijde van het kasteel dient voornamelijk voor de waterbeheersing (-voorziening) van de grachten rond het kasteel en de binnendijks gelegen gebiedje Zuurgraven van het district Vilsteren. Uitgemalen wordt op de zandwinplas van 4 ha (Rechterense plas), die (deels ?) wordt gevoed met grondwater uit hoger gelegen gronden ten zuiden van de plas. Het peil blijft volgens w.s. G-S aanmerkelijk hoger dan het Vechtpeil in het betreffende stuwvak.
- 79 Tegendrukleiding gebied Emmertochtsloot (300 ha) gemaal Den Berg max. capaciteit 0,43 m³/s
- 80 gemaal Vechterweerd, max. cap 0,43 m³/s
- 81 Inlaat Broekhuizen
- 84 Vitens maakt plannen voor oeverinfiltratie langs de Ov. Vecht. Voorlopige schatting Vitens: 8 mln m³/jr, w.v. 60 % wordt gevoed door Vechtwater, ergo: 0,15 m³/s.

Bijlage 3. Verdringingsreeks en verdeling wateraanvoer

Landelijke en regionale verdringingsreeks

De landelijke verdringingsreeks (Witteveen+Bos, 2010) bepaalt hoe het beschikbare water in de rijkswateren wordt verdeeld in tijden van watertekort. De reeks is van toepassing voor alle gebieden waar rijkswater kan worden aangevoerd. De onderstaande afbeelding toont de landelijke verdringingsreeks. Binnen de categorieën 1 en 2 is sprake van een vaste prioriteitsvolgorde. Binnen de categorieën 3 en 4 vindt onderlinge prioritering plaats op basis van minimalisatie van de economische maatschappelijke schade. Op basis van de regionale situatie kan/mag een nadere prioritering voor deze categorieën worden aangebracht.

Landelijk verdringingsreeks

De verdringingsreeks geeft de prioritering in de waterverdeling weer. Ten einde de droogteschade te kunnen minimaliseren dient de volgorde met een zeker flexibiliteit te worden toegepast, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke periode waarin belangen extra kwetsbaar zijn voor droogteschade. Niet elk belang heeft op elk moment en op alle locaties de geïnventariseerde hoeveelheden water nodig. Bij het toepassen van de verdringingsreeks, het verdelen van de hoeveelheden water in tijden van droogte, moet en kan daar rekening mee gehouden worden. Voor de landbouw is dit bijvoorbeeld het groeiseizoen van bepaalde gewassen. Voor de recreatiesector is het denkbaar dat deze met name in de vakantieperiode kwetsbaar is voor schade. Echter bij het onderling afwegen van de belangen geeft de verdringingsreeks de prioriteitsvolgorde aan.

regionale verdringingsreeks

De regionale verdringingsreeks voor de wateraanvoergebieden vallende onder het waterakkoord TK/OV is een uitwerking van de landelijke verdringingsreeks. In de regionale verdringingsreeks is dezelfde indeling in vier categorieën gehanteerd als in de landelijke verdringingsreeks. De prioriteitsvolgorde binnen de categorieën 1 en 2 ligt vast. De prioritering in categorieën 3 en 4 op basis van de regionale situatie is nader uitgewerkt door de partijen van het waterakkoord die zijn vertegenwoordigd in de coördinatiecommissie. In hoofdstuk 4 van het rapport van Witteveen+Bos zijn alle categorieën en subcategorieën beschreven.

Een beperkt deel van het gebied van het waterakkoord TK/OV kan, naar gelang de omstandigheden, ook van water worden voorzien vanuit Noord Nederland. Dat gebied valt in die situaties onder het regime van de verdringingsreeks Noord Nederland. Om die reden is bij het opstellen van dit waterakkoord zoveel mogelijk rekening gehouden met de prioritering in die reeks.

Na de vaststelling van het genoemde rapport van Witteveen+Bos in 2010 heeft binnen de coördinatiecommissie nog een drietal heroverwegingen plaatsgevonden.

1. Ten eerste heeft nog een aanpassing van de indeling van de subcategorieën binnen de categorieën 3 en 4 plaatsgevonden;
2. Ten tweede heeft het waterschap Regge en Dinkel nog een aantal aanpassingen aan zijn aanvoercriteria en de aanvoerverdeling doorgevoerd;
3. In november 2011 is geconstateerd dat de aanpassing cf 1 juridisch niet correct was en is de indeling cf het rapport van Witteveen+Bos weer hersteld.

Gedeputeerden Staten van de provincies Drenthe, Overijssel en Gelderland zullen aan hun respectievelijke Provinciale Staten voorstellen om de reeks in de relevante verordening op te nemen¹. Tot het tijdstip dat de reeks in de verordeningen is opgenomen wordt de reeks toegepast zoals in deze bijlage opgenomen.

Mochten de Provinciale Staten anders besluiten dan zal het voorliggende waterakkoord aangepast moeten worden.

In de volgende tabel zijn voor alle inlatende waterbeheerders (waterschappen en provincie Drenthe) per subcategorie de in bijlage 2 genoemde debieten per inlaatpunt weergegeven.

¹ In de provincie Overijssel zal de verdringingsreeks het onderdeel uitmaken van de Omgevingsverordening Overijssel, in Drenthe van de Omgevingsverordening Drenthe en in Gelderland wordt de reeks opgenomen in het Reglement van het waterschap Rijn en IJssel.

De in de voorgaande tabel genoemde inlaatdebieten zijn per inlatende beheerder gesommeerd en aangevuld met de waterbehoefte van Rijkswaterstaat. De aldus verkregen tabel geeft de uiteindelijke vastgestelde verdringingsreeks weer. Deze zal formeel worden vastgesteld door de Gedeputeerden Staten van de respectievelijke provincies Drenthe, Overijssel en Gelderland.

Verdringingsreeks waterakkoord TK/OV met maximale aanvoerdebieten (m³/s) per beheerder en (sub)categorie

Categorie	1			2		3			4						Totaal	
Subcategorie	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.65		
Beheerder	stabiliteit waterkeringen	klink en zetting	natuur, ter voorkoming van onomkeerbare schade	drinkwaterwinning	energievoorziening	onttrekking voor proces- en gietwater	doorspoeling ter bestrijding van verzilting of verontreiniging van oppervlaktewater waaruit proces- of gietwater onttrokken wordt	beregening van kapitaalintensieve gewassen	doorspoelen in geval van (de kans op) acuut risico voor de volksgezondheid	scheepvaart	peilhandhaving en beregening t.b.v. akkerbouw	peilhandhaving en doorspoeling van niet kwetsbare natuur;	beregening gras/mais	doorspoeling t.b.v. aquatische ecologie (KRW)		
RWS	1,77					0,06				2,22		0,09			4,14	15
WRIJ									0,80			2,10			2,90	11
WRD									0,10			5,13		²	5,23	19
WGS				0,15								6,74		³	6,89	25
WVV								0,08	0,08			6,42		⁴	6,58	24
WRW												0,65			0,65	2
Prov. Dr			0,12									1,08			1,20	4
Tot. subcategorie	1,77	0,00	0,12	0,15	0,00	0,06	0,00	0,08	0,98	2,22		22,21		0,00	27,59	
Tot. categorie	1,89			0,15		0,14			25,41						27,59	
In %	6,93 %			0,55 %		0,51 %			92,01 %							100%

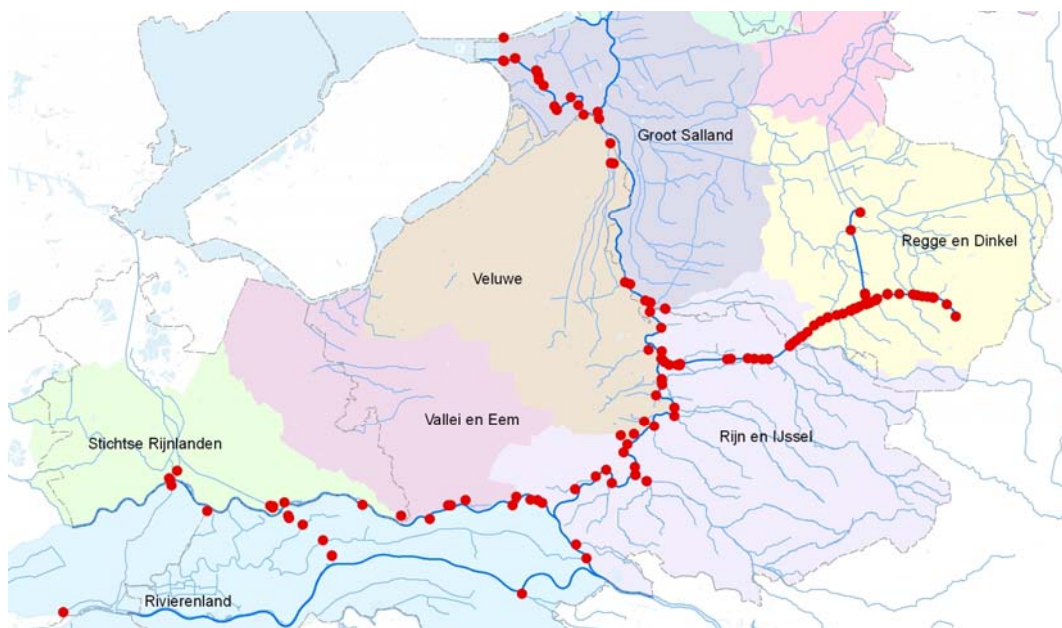
² Waterschap Regge en Dinkel zal in de nabije toekomst tot 1,2 m³/s inlaten ten behoeve van een stromende Boven Regge. In de maatgevende situatie lift dit debiet echter mee met een deel van de wateraanvoerbehoefte van waterschap Groot Salland (inlaten uit de Vecht, benedenstrooms van Ommen). Het is daarom niet in de tabel opgenomen.

³ De wateraanvoerbehoefte voor KRW-waterlichamen is voor waterschap Groot Salland indicatief berekend op 0,52 m³/s. Dit debiet lift echter mee met de andere categorieën van de verdringingsreeks en wordt daar daarom niet bij opgeteld.

⁴ De wateraanvoerbehoefte voor KRW-waterlichamen is voor waterschap Velt en Vecht indicatief berekend op 0,46 m³/s. Dit debiet lift echter mee met de andere categorieën van de verdringingsreeks en wordt daar daarom niet bij opgeteld.

Bijlage 4. **Informatiesysteem uitwisselingspunten**

Rijkswaterstaat heeft het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een informatiesysteem voor alle hydrologische uitwisselingspunten tussen de hoofdwatersystemen in beheer bij RWS-ON en watersystemen in beheer bij regionale waterbeheerders. Het systeem is uitgevoerd als GIS applicatie in een internet omgeving en is bedoeld om gegevens over uitwisselingspunten, zowel in beheer bij RWS maar ook die in beheer bij de regionale beheerders, op een overzichtelijke wijze beschikbaar te maken en de mogelijkheid om mutaties eenvoudig door te voeren. Het systeem heeft betrekking op het gehele natte beheergebied van RWS-ON (zie kaartje) en bevat alle relevante informatie over de uitwisselingspunten met regionale systemen. Het systeem bevat alleen informatie over de hoofdsystemen zelf of over de regionale systemen voor zover deze relevant is voor de uitwisseling van water.

Het systeem is operationeel, maar bevindt zich wel nog in een ontwikkelomgeving. Rijkswaterstaat en het Waterschap Rijn en IJssel hebben een pilot uitgevoerd. De informatie over de uitwisselingspunten tussen deze twee beheerders is inmiddels ingevoerd; voor de overige punten nog niet.

Rijkswaterstaat is in principe bereid het systeem verder te ontwikkelen, te beheren en de kosten daarvan te dragen.

Uiteraard wordt van de beheerders gevraagd dat zij zelf de databestanden voor hun eigen uitwisselingspunten vullen en aanleveren.

bijlage 5. **streefpeilen aanvoersysteem**

watersysteem	pand	zomerpeil (m. t.o.v. NAP)	winterpeil (m. t.o.v. NAP)	fluctuatie +/- (m)
Twenthe-kanalen	Eefde - Delden	+ 10	+ 10	0,10
	Delden - Hengelo	+ 16	+ 16	0,10
	Hengelo - Enschede	+ 25	+ 25	0,10
	Zijkanaal naar Almelo	+ 10	+ 10	0,10
Kanaal Almelo - De Haandrik		+ 9,10	+ 9,10	0,10
Overijsselsche Vecht	De Haandrik - Hardenberg	+ 7,10	+ 6,80	
	Hardenberg - Marinberg	+ 5,60	+ 5,20	
	Mariënberg - Junne	+ 4,50	+ 4,15	
	Junne - Vilsteren	+ 2,65	+ 2,35	
	Vilsteren - Vechterweerd	+ 1,25	+ 1,00	
	Vechterweerd - Zwarte Water	- 0,20	- 0,40	

opmerkingen:

- De vermelde streefpeilen zijn in overeenstemming met de vigerende beheersplannen.
- Tijdens hoge afvoeren kan het peil van het Twenthekanaal te Eefde tijdelijk naar NAP + 9,50 m. worden gebracht omwille van het creëren van een voldoende verhang in het Twenthekanaal. Hierbij kan de waterstand te Almelo oplopen tot NAP + 10,55 (inclusief opwaaiing NAP + 10,75 m).
- Op het Kanaal Almelo - De Haandrik kan, in afwijking van het vermelde streefpeil van NAP + 9,10 m en rekening houdende met de weersomstandigheden, gedurende zomerperioden ten behoeve van de watervoorziening tijdelijk een peil van NAP + 9,15 m worden ingesteld. Het moment van overgang naar het tijdelijke peil NAP + 9,15 m. evenals het moment van herstel van het streefpeil wordt door de kanaalbeheerder aangegeven. De kanaalbeheerder informeert hierover alle waterbeheerders die kunnen inlaten vanuit het kanaaltraject Almelo - Coevorden.

bijlage 6. **meetplan afvoeren**

Uitgangspunt voor het om *kwantitatieve redenen* meten van afvoeren langs de Twenthekanalen boven sluis Eefde:

op elk punt van het kanaal moet 80 % van de door het daar achter gelegen stroomgebied geleverde MW-afvoer (1/100 jaar) worden gemeten. Dit percentage wordt opgebouwd door de grootste toevoeren.

Dit betreffen in MW-omstandigheden (1/100 jaar) de 10 afvoeren $\geq 4,80 \text{ m}^3/\text{s}$. Verder moeten worden bemeaten de 2 punten die niet onder HW-omstandigheden afvoeren (Banisgemaal, punt 13 en Overstort Schipbeek, punt 27), waardoor de totale op 12 punten gemeten MW-afvoer 91 % van de totale afvoer bedraagt. Onderstaande staatjes vatten e.e.a. samen.

Daarnaast moet op het Voorpand uit oogpunt van *waterkwaliteit* de afvoer van het Afleidingskanaal van de Berkel (punt nr. 36) worden bemeaten.

Km	Punt nr.	Q-MW	Ha	Q-MW-cumulatief	Waterschap
20,81	30	48,00	n.v.t.	48	WRIJ
16,00	33	32,00	n.v.t.	80	WRIJ
36,05	9	12,87	5537	92,87	WRD
16 Zij	13	10,00	n.v.t.	102,87	WRD
44,97	3	9,11	4960	111,98	WRD
29,51	21	8,98	4008	120,96	WRD
22,95	27	8,00	n.v.t.	128,96	WRIJ
16,93	31	7,84	4044	136,80	WRIJ
22,09	28	7,15	3461	143,95	WRIJ
50,20	1	6,21	2704	150,16	WRD
31,79	19	5,66	2528	155,82	WRD
42,12	7	4,76	2125	160,58	WRD

Bijlage 7. Meetplan waterkwaliteit

Locaties waterkwaliteitsmeetpunten

	X	Y	CODE	OMSCHRIJVING
WS Rijn en IJssel	229949	466517	BOB01	Bolksbeek, Goorsegweg-Lochem
	230931	467276	NDK01	Noorddijker Kanaal, Goorsegweg Markelo
	231503	467707	SBK19	Schipbeek brug Rijksweg Lochem Goor
	231200	468300	SBK22	Schipbeek, Kooidijk Markelo
	226466	464534	GRW01	Grote Waterleiding, Goorsegweg Lochem
	225800	464400	BER03	Berkel, Goorsegweg-Lochem
	212925	464024	EFB01	Eefse Beek, Sluis-Eefde
	213546	463608	BER04	Berkel, Sluis-Eefde
	WS Regge en Dinkel	247984	484889	14_002
237125		470809	20_008	Poelsbeek, Poortweg, Het Weldam, Goor
243056		473610	20_010	Hagmolenbeek, Beldsweg, Wiene
254822		470533	20_012	Usselerstroom, Bruggertstraat, Enschede
252517		474284	20_013	Koppelleiding, Steenriet, Hengelo
239685		470737	20_037	Bolscherbeek, Wiener Bentelerscheidingsweg, Goor
229243		494605	23_001	Overijsselskanaal, Hammerweg, Kempersbrug, Marle
RWS Oost-Nederland		213197	463926	EEFDBVN
	240700	472855	WIENE	Wiene
	253789	473089	ENSDVTS	Enschede-Vitens
	238920	486020	ALMLO	Almelo
	WS Velt en Vecht	243841	516349	GAFK55
244252		515972	GKCV99	Coevorden-Vechtkan., De Haandrik
WS Groot Salland		211040	503710	LVE85

Meetprogramma waterkwaliteit

Instantie	Locatie	Meetpunt-code	jaren	parametergroepen									
				Veldparameters	Onopgeloste bestanddelen	Zouten	biologisch zuurstofgebruik	nutriënten	metalen	chlorofyl-a	bacteriën	Org.micro-verontreinigingen	PCB's
WSRIJ	Berkel, Goorseweg-Lochem	BER03	1/1	6	6	6		6	6				
WSRIJ	Berkel, Sluis-Eefde	BER04	1/3	6	6	6		6	6				
WSRIJ	Bolksbeek, Goorseweg-Lochem	BOB01	1/3	6				6					
WSRIJ	Eefse Beek, Sluis-Eefde	EFB01	1/3	6	6	6		6	6				
WSRIJ	Grote Waterleiding, Goorseweg Lochem	GRW01	1/3	6				6					
WSRIJ	Noorddijker Kanaal, Goorseweg Markelo	NDK01	1/3	6				6					
WSRIJ	Schipbeek brug Rijksweg Lochem Goor	SBK19	1/3	6	6	6		6	6				
WSRIJ	Schipbeek, Koidijk Markelo	SBK22	1/3	6	6	6		6	6				
WSRD	Loolee, Zenderenseweg, Albergen	14_002	1/3			4			4				
WSRD	Loolee, Zenderenseweg, Albergen	14_002	1/1	12	12	6		12	4			12	
WSRD	Poelsbeek, Poortweg, Het Weldam, Goor	20_008	1/3			4			4				
WSRD	Poelsbeek, Poortweg, Het Weldam, Goor	20_008	1/1	12	12	6		12	4				
WSRD	Hagmolenbeek, Beldsweg, Wiene	20_010	1/3			4	4		4			4	
WSRD	Hagmolenbeek, Beldsweg, Wiene	20_010	1/1	12	12	6		12	4			12	
WSRD	Usselerstroom, Bruggertstraat, Enschede	20_012	1/1	12	12	6		12	4				

Meetprogramma waterkwaliteit (vervolg)

Instantie	Locatie	Meetpunt-code	jaren	Veldparameters	Onopgeloste bestanddelen	Zouten	biologisch zuurstofgebruik	nutriënten	metalen	chlorofyl-a	bacteriën	Org.micro-verontreinigingen	PCB's
WSRD	Koppelleiding, Steenriet, Hengelo	20_013	1/3									4	
WSRD	Koppelleiding, Steenriet, Hengelo	20_013	1/1	12	12	6		12	4				
WSRD	Bolscherbeek, Wiener Bentelerscheidingsweg, Goor	20_037	1/3			4			4				
WSRD	Bolscherbeek, Wiener Bentelerscheidingsweg, Goor	20_037	1/1	12	12	6		12	4			12	
WSRD	Overijsselskanaal, Hammerweg, Kempersbrug, Marle	23_001	1/6	7	7	7		7		6			
RWSON	Eefde boven	EEFDBVN	1/1	13	13	13	13	13	13	13		13	
RWSON	Wiene	WIENE	1/1	13	13	13		13	13	13	13	13	13
RWSON	Enschede-Vitens	ENSDVTS	1/1	13	13	13	13	13	13	13	13	13	
RWSON	Almelo	ALMLO	1/1	13	13	13	13	13	13	13		13	
WSRW	<i>geen locaties</i>												
WSGS	Vechterweerd	LVE85	1/1	12	12	4	12	12	4	12		4	4
WSVV	Afwateringskanaal, Ane/Gramsbergen	GAFK55	1/1	12	12	12	6	12	12	6			
WSVV	Coevorden-Vechtkan., De Haandrik	GKCV99	1/1	12	12	12	6	12	12	6			

Toelichting parametergroepen

Door de betrokken waterkwaliteitsbeheerders worden verschillende waterkwaliteitsparameters met verschillende frequenties gemeten.

Ten behoeve van de overzichtelijkheid zijn de parameters geclusterd tot een aantal parametergroepen. De frequenties van de groep geven de grootste gemene deler aan van de verschillende frequenties van de parameters binnen de groep. Let op: binnen de groep worden niet alle parameters gemeten. De exacte invulling is uiteraard bij de desbetreffende waterkwaliteitsbeheerders bekend.

De volgende groepssamenstelling is gehanteerd:

- Veldparameters: T, O2, pH, GELDHD, ZICHT
- Onopgeloste bestanddelen: ZS
- Zouten: Cl, SO4, F, HCO3, Ca, Mg, Na, K
- Biologisch zuurstofgebruik: BZV5a
- Nutriënten: NO2, NO3, KjN, NH4, P, PO4
- Metalen: Si, Cu, Cd, Fe, Cr, Ni, Pb, Zn, As, Hg
- Chlorofyl-a: CHLfa
- Bacteriën: salmonella, feacale streptococcon, thermotolerante coli
- Organische microverontreinigingen: OCB, PAK, VOX, CHOLREM, triazines
- PCB's: PCB28, PCB52, PCB101, PCB118, PCB138, PCB153, PCB180

Bijlage 8. **Exploitatiekosten**

Voor de berekening van de tarieven per ingelaten m³ water is door Rijkswaterstaat, Waterdistrict Twentekanalen-IJsseldelta, een Excel-spreadsheet ontwikkeld (zie, als voorbeeld, de onderstaande tabel voor de berekening van het tarief voor 2010).

Deze spreadsheet is gebaseerd op een nacalculatie op basis van gegevens over de laatste 4 jaren voorafgaand aan het jaar waarover kosten in rekening worden gebracht en dat jaar zelf. Zo kunnen de prijsontwikkelingen, met een voortschrijdend gemiddelde, worden uitgemiddeld in de tarieven.

In perioden binnen een groeiseizoen waarin door Rijkswaterstaat niet wordt gepompt in respectievelijk Eefde, Delden of Hengelo, maar wel wordt ingelaten door de waterschappen, worden geen kosten in rekening gebracht. Wordt er ingelaten en tegelijkertijd door Rijkswaterstaat gepompt, dan worden uiteraard wel kosten in rekening gebracht.

Hiervoor is een 2^e spreadsheet ontwikkeld. De inlatende partijen leveren, eveneens in een Excel-spreadsheet, de ingelaten hoeveelheden per dag aan. Deze worden ingelezen in de RWS-spreadsheet en aldus wordt het te factureren bedrag berekend.

Het Twentekanaal is door de sluisen te Delden en Hengelo opgedeeld in drie panden.

Onderhoud

Het onderhoud wordt verricht middels een meerjarig prestatiecontract. Dat verklaart waarom de bedragen voor groot en klein onderhoud de laatste vijf jaren nagenoeg hetzelfde zijn.

Immers, de aannemer krijgt per maand, en dus ook per jaar, een vast bedrag voor zijn geleverde prestatie. Extra onderhoudswerkzaamheden die niet onder het prestatiebestek vallen maar wel noodzakelijk zijn, worden extra in rekening gebracht (meerwerk). Vandaar dat de jaarlijkse bedragen in beperkte mate kunnen verschillen.

Energie

De pompen te Delden worden aangedreven door elektromotoren. De pompen te Eefde en Hengelo worden aangedreven door dieselmotoren.

Dat er, wat Eefde betreft, geen rechtlijnig verband is tussen de gepompte hoeveelheden en het energieverbruik, wordt onder andere veroorzaakt door het peilverschil met de IJssel en welke van de drie pompen draait. Wordt water over een grotere hoogte opgepompt, dan kost dat vanzelfsprekend meer energie. Ook zijn alle pompen niet even efficiënt.

Bediening

Eefde: bediening als onderdeel van een prestatiecontract door aannemer.

Delden en Hengelo: bediening motoren door de sluismeester op afstand. Basis voor tarief: schaal 5, Loonkosten 1,74 x jaarsalaris. 1 uur per dag gedurende 8 maanden (pompseizoen). 7 dagen per week.

facturering

Bij de facturering van de pompkosten wordt een specificatie gegeven van de opgepompte en ingelaten hoeveelheden en het voor de verrekening berekende tarief per 1000 m³.

Voor het pand Delden-Hengelo moet twee keer worden gepompt en wordt dan ook het tarief voor gemaal Eefde vermeerderd met het tarief voor gemaal Delden gehanteerd. Voor het pand Hengelo – Enschede komen daar nog weer de kosten van sluis Hengelo bovenop.

Kosten gemaal sluis Eefde						
	2006	2007	2008	2009	2010	totaal
gasolie kosten	€191.026,00	€72.369,00	€283.583,00	€444.773,00	€265.120,12	€1.256.871,12
bediening	€44.000,00	€44.000,00	€44.000,00	€44.880,00	€45.000,00	€221.880,00
onderhoud	€133.480,00	€133.480,00	€133.480,00	€136.150,00	€185.000,00	€721.590,00
totaal kosten						€2.200.341,12
totaal gepompt	67.495.929	21.434.364	59.442.043	75.914.733	54.159.849	278.446.918
prijs per 1000 m3						€ 7,90

Kosten gemaal sluis Delden						
	2006	2007	2008	2009	2010	totaal
electriciteit	€134.187,87	€106.180,65	€179.061,52	€186.657,63	****	€ 606.087,67
bediening	€9.161,00	€9.162,00	€9.161,00	€9.344,22	€9.344,22	€46.172,44
onderhoud	€59.530,00	€59.530,00	€59.530,00	€60.721,00	€56.000,00	€295.311,00
totaal kosten						€ 947.571,11
totaal gepompt	55.167.300	43.260.365	53.849.995	53.408.925	52.595.125	258.281.710
prijs per 1000 m3						****

Bijlage 9. **Procedure gezamenlijke investering**

Zodra te zijner tijd de vervanging c.q. uitbreiding van pompen en/of pompgebouwen of doorvoerwerken aan de orde komt, dragen alle partijen van het waterakkoord naar rato van de watervraag (conform bijlage 3) eenmalig bij aan de te verrichten investering.

Hierna worden vijf procedures beschreven. De eerste procedure geldt voor de vervanging van pompen en/of gebouwen. De tweede procedure heeft betrekking op een reeds in het waterakkoord op termijn voorziene uitbreiding van pompcapaciteit. De derde procedure regelt de situatie waarbij één of meer bij het waterakkoord betrokken partijen een niet voorziene uitbreiding van de pompcapaciteit wensen. De vierde procedure regelt de vervanging of voorziene uitbreiding van de doorvoercapaciteit van de sluis te Almelo. De vijfde procedure heeft betrekking op een niet voorziene uitbreiding van de doorvoercapaciteit van de sluis te Almelo.

De beheerders van de betreffende kunstwerken (respectievelijk Rijkswaterstaat voor de punten 1 t/m 3 en de provincie Overijssel voor de punten 4 en 5) zullen de te verdelen investeringskosten gedurende een periode van 2 jaar gerekend vanaf het moment van aanvang van de werkzaamheden voorfinancieren.

1. vervanging pompen en/of gebouwen

- In de regel wordt een beslissing over vervanging ruim van te voren (2-3 jaar) genomen. De beslissing zal zijn gebaseerd op technische en bedrijfseconomische adviezen (van onder andere de Dienst Infrastructuur van de Rijkswaterstaat) en is onderworpen aan reguliere accountantscontrole;
- De informatie die ten grondslag ligt aan een dergelijke beslissing wordt verstrekt aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen. De coördinatiecommissie heeft de mogelijkheid om hierover advies uit te brengen. Dit advies zal door Rijkswaterstaat zorgvuldig gewogen worden bij het nemen van de beslissing.. Alvorens een besluit over vervanging wordt genomen zal hierover met alle partijen zorgvuldig overleg worden gepleegd;
- De bijdrage aan de met de vervanging gepaard gaande investering is naar rato van de in het waterakkoord overeengekomen claims voor maximum wateraanvoer;
- Als beheerder van het Twenthekanaal en het pompbedrijf te Eefde, Delden en Hengelo neemt Rijkswaterstaat uiteindelijk autonoom beslissingen ten aanzien van de vervanging van pompen en/of gebouwen.

2. in het waterakkoord voorziene uitbreiding van pompcapaciteit

- Ten tijde van het sluiten van dit waterakkoord bestaat een situatie waarbij de theoretische maximaal gewenste aanvoercapaciteit, zoals weergegeven in bijlage 2, groter is dan de daadwerkelijke beschikbare aanvoercapaciteit. Dit geldt in belangrijke mate voor het gemaal te Eefde en in enige mate voor het gemaal te Delden. Voor het gemaal te Hengelo is geen sprake van een grotere watervraag dan de beschikbare aanvoercapaciteit;
- Gedurende de jaren voorafgaande aan het sluiten van dit waterakkoord hebben zich meerdere keren situaties voorgedaan waarbij het gedurende een langere periode noodzakelijk was om 7 dagen per week en 24 uur per dag met het maximale vermogen te pompen teneinde in de watervraag te voorzien. Dit is steeds, zij het ternauwernood, gelukt;

- Het is echter mogelijk dat op termijn een capaciteitsvergroting van één of meer gemalen noodzakelijk is. Het moment waarop moet worden besloten tot capaciteitsuitbreiding wordt met name bepaald door het tempo waarin de inlatende waterbeheerders wateraanvoerplannen tot uitvoering brengen. Het betreft hier plannen die zijn verdisconteerd in de claims voor inlaatdebieten die zijn opgenomen in het waterakkoord. Feitelijk is er sprake van dat "papieren" inlaatbehoefte geleidelijk aan worden vervangen door "harde" inlaatbehoefte.
Een andere gegeven is dat een toename van de scheepvaart op het Twenthekanaal gepaard zal gaan met een toename van het schutwaterverlies;
- Zodra Rijkswaterstaat, als beheerder van de gemalen in de Twenthekanalen, op basis van waarnemingen gedurende minimaal 2 pompseizoenen, tot de conclusie komt dat het noodzakelijk is de, reeds in het waterakkoord voorziene, capaciteitsuitbreiding daadwerkelijk te realiseren, zal zij hierover rapporteren aan alle partijen van het waterakkoord. Deze rapportage zal onder andere bevatten:
 - een analyse van de recente wateraanvoerproblematiek;
 - een onderbouwing van de omvang van de capaciteitsuitbreiding (n.b: de capaciteitsuitbreiding hoeft niet noodzakelijkerwijs gelijk te zijn aan het maximum van de in bijlage 2 vermelde totale waterbehoefte);
- Een beslissing over een voorziene uitbreiding van de pompcapaciteit wordt ruim van tevoren (2-3 jaar) genomen. De beslissing zal zijn gebaseerd op technische en bedrijfseconomische adviezen (van onder andere de Dienst Infrastructuur van de Rijkswaterstaat) en is onderworpen aan reguliere accountantscontrole;
- De informatie die ten grondslag ligt aan een dergelijke beslissing wordt verstrekt aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen. De coördinatiecommissie heeft de mogelijkheid om hierover advies uit te brengen. Dit advies zal door Rijkswaterstaat zorgvuldig gewogen worden bij het nemen van de beslissing.. Alvorens een besluit over vervanging wordt genomen zal hierover met alle partijen zorgvuldig overleg worden gepleegd;
- De bijdrage aan de met de uitbreiding gepaard gaande investering is naar rato van de in het waterakkoord overeengekomen claims voor maximum wateraanvoer;
- Als beheerder van het Twenthekanaal en het pompbedrijf te Eefde, Delden en Hengelo neemt Rijkswaterstaat, Dienst Oost-Nederland uiteindelijk autonoom beslissingen ten aanzien van een voorziene uitbreiding van pompcapaciteit.

3. niet voorziene uitbreiding van pompcapaciteit

- Indien één of meer bij het waterakkoord betrokken partijen (initiatiefnemer) van mening zijn dat het pompbedrijf in Eefde, Delden of Hengelo een uitbreiding behoeft, die niet reeds is voorzien in het waterakkoord, zal hierover een schriftelijk, met argumenten onderbouwd, voorstel worden verstuurd naar Rijkswaterstaat, Dienst Oost-Nederland. Rijkswaterstaat kan zelf ook initiatiefnemer zijn ;
- Rijkswaterstaat, Dienst Oost-Nederland zal dit voorstel vervolgens versturen aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen en deze uitnodigen voor een overleg ter zake (samenstelling in principe dezelfde als de ambtelijke droogtecommissie);
- In dit overleg zal de initiatiefnemer in eerste instantie het voorstel toelichten, waarop dit vervolgens plenair wordt besproken. Hierbij komen onder andere aan de orde: de aard en de omvang van de investering en het moment dat deze moet worden gepleegd;
- Indien het eerste overleg niet leidt tot een door alle partijen ondersteund besluit, wordt een commissie ingesteld (samenstelling: 2 of meer regionale waterbeheerders en de

Rijkswaterstaat) met de opdracht het voorstel nader te onderzoeken. Deze commissie kan zich naar eigen inzicht laten voorlichten door derden en rondt haar werk af met een concreet advies aan het overleg;

- Het overleg zal vervolgens opnieuw trachten te komen tot besluitvorming. Indien een positief principebesluit ten aanzien van een nieuwe investering wordt genomen zal dit de vorm krijgen van een aanhangsel bij het bestaande waterakkoord en worden ondertekend door alle deelnemers aan het waterakkoord;
 - De verdeelsleutel voor de te plegen investering is naar rato van de bij de uitbreiding in het geding zijnde belangen. Dit kan betekenen dat slechts één partij de gehele investering voor zijn rekening neemt (b.v. RWS wenst uitbreiding in verband met bedieningsgemak of één waterschap wenst uitbreiding van de aanvoercapaciteit) of dat meerdere partijen een uitbreiding wensen en derhalve de investering naar rato van ieders aandeel verdelen. In de praktijk zal waarschijnlijk meestal het laatste het geval zijn.
- In tegenstelling tot de verdeelsleutel bij vervanging is de verdeelsleutel bij uitbreiding dus niet vooraf in het waterakkoord vastgelegd doch wordt per geval ad-hoc geregeld.

4. vervanging en/of voorziene uitbreiding van de doorvoercapaciteit van de sluis te Almelo

- Ten tijde van het sluiten van dit waterakkoord bestaat een situatie waarbij de theoretische maximaal gewenste doorvoercapaciteit van het doorlaatwerk in de sluis te Almelo, zoals weergegeven in bijlage 2, groter is dan de daadwerkelijke beschikbare doorvoercapaciteit;
- Het is mogelijk dat op termijn een capaciteitsvergroting van het doorlaatwerk noodzakelijk is. Het moment waarop moet worden besloten tot capaciteitsuitbreiding wordt met name bepaald door het tempo waarin de inlatende waterbeheerders wateraanvoerplannen tot uitvoering brengen. Het betreft hier plannen die zijn verdisconteerd in de claims voor inlaatdebieten die zijn opgenomen in het waterakkoord. Feitelijk is er sprake van dat "papieren" inlaatbehoeften geleidelijk aan worden vervangen door "harde" inlaatbehoeften;
- Zodra de provincie Overijssel, als beheerder van het doorlaatwerk in de sluis te Almelo, op basis van waarnemingen gedurende minimaal 2 pompseizoenen, tot de conclusie komt dat het noodzakelijk is de, reeds in het waterakkoord voorziene, capaciteitsuitbreiding daadwerkelijk te realiseren, zal zij hierover rapporteren aan alle partijen van het waterakkoord. Deze rapportage zal onder andere bevatten:
 - een analyse van de recente wateraanvoerproblematiek;
 - een onderbouwing van de omvang van de capaciteitsuitbreiding (n.b: de capaciteitsuitbreiding hoeft niet noodzakelijkerwijs gelijk te zijn aan het maximum van de in bijlage 2 vermelde totale waterbehoefte);
- De beslissing over een vervanging en/of in dit waterakkoord voorziene uitbreiding van het doorlaatwerk in de sluis te Almelo wordt ruim van te voren (2-3 jaar) genomen. De beslissing zal zijn gebaseerd op technische en bedrijfseconomische adviezen en is onderworpen aan reguliere accountantscontrole;
- De informatie die ten grondslag ligt aan een dergelijke beslissing wordt verstrekt aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen. De coördinatiecommissie heeft de mogelijkheid om hierover advies uit te brengen. Dit advies zal door de provincie Overijssel zorgvuldig gewogen worden bij het nemen van de beslissing.. Alvorens een

besluit over vervanging wordt genomen zal hierover met alle partijen zorgvuldig overleg worden gepleegd;

- De bijdrage aan de met vervanging en/of voorziene capaciteitsuitbreiding gepaard gaande investering is naar rato van de in het waterakkoord overeengekomen claims voor maximum wateraanvoer (via sluis Almelo);
- Als (waterkwantiteits) beheerder van het Kanaal Almelo- De Haandrik en de sluis te Almelo neemt de provincie Overijssel uiteindelijk autonoom een beslissing ten aanzien van de vervanging en/of voorziene capaciteitsuitbreiding van het doorlaatwerk in de sluis te Almelo.

5. niet voorziene uitbreiding van doorvoercapaciteit van de sluis te Almelo

- Indien één of meer van de partijen die water ontvangen via de sluis te Almelo (initiatiefnemer) van mening zijn dat het doorlaatwerk van deze sluis een capaciteitsuitbreiding behoeft die niet is voorzien in het waterakkoord, zal hierover een schriftelijk, met argumenten onderbouwd, voorstel worden verstuurd naar de Provincie Overijssel;
- De Provincie Overijssel zal dit voorstel vervolgens versturen aan partijen die water ontvangen via de sluis te Almelo en deze uitnodigen voor een overleg ter zake;
- In dit overleg zal de initiatiefnemer in eerste instantie het voorstel toelichten, waarop dit vervolgens plenair wordt besproken. Hierbij komen onder andere aan de orde: de aard en de omvang van de investering en het moment dat deze moet worden gepleegd;
- Indien het eerste overleg niet leidt tot een door alle partijen ondersteund besluit, wordt een commissie ingesteld (samenstelling: 2 of meer regionale waterbeheerders en de Provincie Overijssel) met de opdracht het voorstel nader te onderzoeken. Deze commissie kan zich naar eigen inzicht laten voorlichten door derden en rondt haar werk af met een concreet advies aan het overleg;
- Het overleg zal vervolgens opnieuw trachten te komen tot besluitvorming. Indien een positief principebesluit ten aanzien van een nieuwe investering wordt genomen zal dit de vorm krijgen van een aanhangsel bij het bestaande waterakkoord en worden ondertekend door alle deelnemers aan het waterakkoord;
- De verdeelsleutel voor de te plegen investering is naar rato van de bij de uitbreiding in het geding zijnde belangen. Dit kan betekenen dat slechts één partij de gehele investering voor zijn rekening neemt of dat meerdere partijen een uitbreiding wensen en derhalve de investering naar rato van ieders aandeel verdelen. In de praktijk zal waarschijnlijk meestal het laatste het geval zijn. In tegenstelling tot de verdeelsleutel bij vervanging is de verdeelsleutel bij onvoorziene uitbreiding dus niet vooraf in het waterakkoord vastgelegd doch wordt per geval ad-hoc geregeld.

Bijlage 10. **Instrumentarium voor de Waterhuishouding van Peilgereguleerde Watersystemen (IWP)**

Overzicht gegevens uitwisseling Twente kanalen

kenmerk	code IWP	omschrijving		
WS				
	Overzichten	Waterstanden en afvoeren		
	RWS	Sluis Adorp TK zijde	gemeten waterhoogte	elk uur
		Sluis Delden boven	gemeten waterhoogte	elk uur
		Sluis Delden beneden	gemeten waterhoogte	elk uur
		Sluis Eefde TK zijde	gemeten waterhoogte	elk uur
		Sluis Eefde Ijssel zijde	gemeten waterhoogte	elk uur
		Sluis Hengelo boven	gemeten waterhoogte	elk uur
		Sluis Hengelo beneden	gemeten waterhoogte	elk uur
	LMW			
		ADM Almensebrug (km 6.9)	gemeten waterhoogte	elk uur
		ADM Almensebrug (km 6.9)	gemeten debiet	elk uur
		ADM Markelosebrug	gemeten waterhoogte	elk uur
		ADM Markelosebrug	gemeten debiet	elk uur
		Hengelo koppelleiding	gemeten waterhoogte	elk uur
		inlaat Sluis Almelo TK zijde	gemeten waterhoogte	elk uur
nmb	Provincie Overijssel	inlaat Sluis Almelo TK zijde	gemeten waterhoogte	elk uur
Stat.nr	Ws Regge en Dinkel			
141	13	aflaat Banisgemaal	gemeten debiet	1x per 24u
325.1	17	aflaat Bentelerbeek st1	gemeten debiet	1x per 24u
325.2	17	aflaat Bentelerbeek st2	gemeten debiet	1x per 24u
048	19	aflaat Bolscherbeek	gemeten debiet	1x per 24u
157	24	aflaat gemaal Leiderbeek	gemeten debiet	1x per 24u
063	9	aflaat Hagmolenbeek	gemeten debiet	1x per 24u
126.1	3	aflaat Elsbee-Koppelleiding Hengelo	gemeten debiet	1x per 24u
040.1	7	aflaat Nieuwe Oelerbeek	gemeten debiet	1x per 24u
169	21	aflaat Poelsbeek	gemeten debiet	1x per 24u
064.1	23	aflaat Roesink, Diepenheimse Molenbeek	gemeten debiet	1x per 24u
350	2	aflaat Schoolbeek	gemeten debiet	1x per 24u
349	4	aflaat Strootbeek	gemeten debiet	1x per 24u
348	5	aflaat Tweekelerbeek / Zandboersleiding	gemeten debiet	1x per 24u
186	1	aflaat Usselerstroom	gemeten debiet	1x per 24u
336	12	aflaat Waterleiding van de Exterkoterlanden	gemeten debiet	1x per 24u
085	54	Inlaat Goor WMO gemaal	gemeten debiet	1x per 24u
133	52	inlaat Oude Bolscherbeek stadswater	gemeten debiet	1x per 24u
134	87	inlaat Twickelervaart	gemeten debiet	1x per 24u
084.2	53	inlaat Stokkumervlier	gemeten debiet	1x per 24u
084.1	22	aflaat Stokkumervlier	gemeten debiet	1x per 24u
ID ws	Ws Rijn en Ijssel			Loc.nr
6928		Stuw Eefsebeek III	gemeten debiet/afvoer	1x per 24u
6348	36	aflaat stuw Afleidingskanaal Berkel	gemeten debiet/afvoer	5382 1x per 24u
1243	30	aflaat Bolksbeek (verdeelwerk Haarlo)	gemeten debiet/afvoer	411 elk uur
5168	33	aflaat Berkel (verdeelwerk Lochem)	gemeten debiet/afvoer	5080 elk uur
8301	27	aflaat Schipbeek (gemaal Twentekanaal)	gemeten debiet/afvoer	269 pm
9428	58	inlaat Lochem	gemeten debiet	5982 elk uur
5647		aflaat Polbeek (voorbij sluis)	gemeten debiet/afvoer	5647 elk uur
11560	59	inlaat Herkel	gemeten debiet	5706 elk uur
nmb	55	inlaat Schipbeek (gemaal Twentekanaal)	gemeten debiet	pm
10824		Overlaat Rekken	gemeten debiet/afvoer	elk uur
11547	28	aflaat Zuiderlijk Afwateringskanaal	gemeten debiet/afvoer	5368 elk uur
nmb	31	aflaat Grote Waterleiding (stuw)	gemeten debiet/afvoer	pm

Bijlage 11. **Procedure voor totstandkoming en wijziging van het waterakkoord**

Fase	Actie	Datum	Door
1	Vaststelling van het concept-waterakkoord Behandeling in Coördinatiecommissie Verwerken van reacties/opmerkingen Ambtelijke Vaststelling waterakkoord	20 oktober 2011 november 2011 december 2011	Coördinatiecommissie
2	Toezening van het ontwerp-waterakkoord aan GS van de betreffende provincies en aan besturen van andere openbare lichamen (o.a. waterschappen en gemeenten)	Uiterlijk: december 2011	Secretaris coördinatiecommissie
3	Interne vaststellingsprocedure bij partijen in het Waterakkoord.	Afronding procedure: januari 2012	GS'en, db's en HID-RWS
4	Ter inzage legging	Vanaf dinsdag 14-02-12 gedurende 4 weken	Door partijen in het waterakkoord
5	Eventuele aanpassing waterakkoord	Vanaf maandag 19-03-12 Maximaal 4 weken inclusief overleg. Benodigde tijd afhankelijk van de reacties.	Coördinatiecommissie
6	Eventuele vaststelling gewijzigde akkoorden	Vanaf 16-04-2012 Afronding uiterlijk 30-04-12	GS'en, db's en HID-RWS
7	Feestelijke ceremoniële ondertekening van waterakkoorden	Medio mei 2012	Dijkgraven, gedeputeerden en HID RWS
8	Inwerkingtreding van het waterakkoord	Na vaststelling door de laatste partij; uiterlijk 30-04-12	

KAARTEN